

Четвер 15 березня 2018 року
№20 (16 415) Ціна 5 грн

WWW.VOLYN.COM.UA

■ Хазяйновиті люди

Фото Олександра ДУРМАНЕНКА.

У корівнику роботи вистачає,
але жінка не нарікає.

23 КОРОВИ ХАЙ БУДУТЬ ЗДОРОВІ І ДАЮТЬ БІДОНИ МОЛОКА!

Домашня ферма Тамари Андрейчук виробляє
продукцію тільки вищого гатунку та екстра-класу

с. 8 »

Вітаємо!

18 березня святкуватимемо прекрасний ювілей
директор ТОВ «Волиньсантехкомплект»

Федір Федорович
ГАЛАЙ.

Вітаємо Вас зі святом!
Нехай життя буде багатим:
На здоров'я і на силу,
І на доленьку щасливу!
На яскраві довгі роки
Без турбот і без мороки.
На прибутиї і достаток —
На фінансовий порядок!
На підтримку і повагу,
На рішучість і відвагу,
На тепло і розуміння,
На удачу і везіння.
На шикарний стиль
та моду,

Елегантність і на вроду!
На круїзи при погоді,
Відпочинку на природі.
На розумне, добре, вічне,
На строкате й різномібічне,
Словом — на усе прекрасне!
На постійне й своєчасне!
Зичим успіхів, визнання
І великого кохання!

Колектив ТОВ
«Волиньсантехкомплект».

НОМЕР ЕФЕКТИВНОЇ
РЕКЛАМИ
770-770

м. Луцьк
вул. Б. Хмельницького, 1 А, тел.: (067) 216-44-71
пр-т Соборності, 26, тел.: (067) 405-88-43
вул. Шевченка, 13 Б (ТЦ "Нова Лінія"), тел.: (067) 404-82-36
Варість дзвінків згідно з чинними тарифами операторів.

ЗА КРЕДИТАМИ — В КРЕДИТМАРКЕТ!

0-800-308-707

Дзвінки з номерів національних операторів на території України безкоштовні.
www.KreditMarket.ua
ТОВ «Фінансова Компанія «Центр Фінансових Рішення», ТМ «КредитМаркет». Лицензія Держкомусподи України від 11.01.2012, серія АВ № 58/66.

ПРОФЛАЙН
www.proffline-ua.com

Наші магазини:
• м. Луцьк, вул. Шопена, 2
• м. Луцьк, вул. Карпенка-Карого, 1А
(ТЦ Караван), маг.№2
• Маневичський р-н, смт Колки,
вул. Грушевського, 34Б

**АКЦІЯ 5.02-
30.03**

ЦІНИ ЗНИЖЕНО!

БЕНЗОПИЛИ STIHL | ЗНИЖКИ до 15% | STIHL

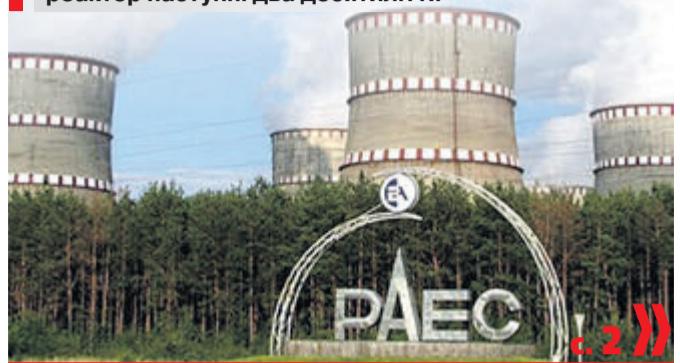
Умови акції запитуйте в офіційного дилера:

0332 72-28-13
066 615-40-45
067 334-13 23

■ Проблема

Чи продовжувати ще на 20 років життя третього енергоблока Рівненської АЕС?

У грудні його зупинили на ремонт, бо 30-річний термін експлуатації завершився. Тепер «atomci» потрібно пройти ряд експертіз та погоджень, щоб отримати дозвіл використовувати радянський реактор наступні два десятиліття

РЕКЛАМА

Якісні zws.navolyni.com

ВІКНА ВОРОТА
Надійні **ДВЕРИ**

Ролети
Маркізи
Автоматика

Центр якісних технологій
ЗахідВікнаСервіс

м. Луцьк, просп. Соборності, 26, тел.: 28-55-93, (095) 630-03-35, (068) 998-81-40
м. Луцьк, вул. Теремнівська, 57, т/ф.: 71-70-54, (067) 334-76-67, (099) 233-10-66

КРЕДИТИ ГОТИВКОЮ

► до 200 000 грн

м. Луцьк
вул. Б. Хмельницького, 1 А, тел.: (067) 216-44-71
пр-т Соборності, 26, тел.: (067) 405-88-43
вул. Шевченка, 13 Б (ТЦ "Нова Лінія"), тел.: (067) 404-82-36
Варість дзвінків згідно з чинними тарифами операторів.

ЗА КРЕДИТАМИ — В КРЕДИТМАРКЕТ!

0-800-308-707

Дзвінки з номерів національних операторів на території України безкоштовні.
www.KreditMarket.ua
ТОВ «Фінансова Компанія «Центр Фінансових Рішення», ТМ «КредитМаркет». Лицензія Держкомусподи України від 11.01.2012, серія АВ № 58/66.

**ЦЕНТР ВІДНОВЛЕННЯ ЗОРУ®
АНАТОЛІЯ СОВВИ**

**ДІАГНОСТИКА ЗОРУ
У ВАШОМУ МІСТІ**

Керівник -
Анатолій СОВВА

Прийом за попереднім записом:

19.03 - НОВОВОЛИНСЬК - (095) 931-74-74
21.03 - ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ - (0332) 72-08-58
23.03 - КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ - (0332) 72-08-58
26.03 - ШАЦЬК - (067) 189-00-62, (095) 931-74-74

м. ЛУЦЬК, проспект Волі, 52
(0332) 72-08-58, (095) 931-74-74, (067) 189-00-62

**САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ
ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я**

Цифри Факти

• **30 овечок породи «мерино-ландшаф» від інвестора шоу «Громада на мільйон» Дмитра Огњова виграв фермер Олександр Джус, який представляє Княгининівську ОТГ.** В одній із передач бізнесмен пообіцяв подарунок тому, хто за тиждень побудує кошару, що підходить для таких овець. Сама ж громада участь у проєкти нещодавно припинила.

• **В одному з гіпермаркетів Луцька продають глобус, де Росія, Білорусь і Україна позначені зеленим кольором.** Решта країн зафарбовані іншими кольорами. Про це пишуть лучани у соціальних мережах.

• **Аби врятувати знайдений на Волині унікальний човен-довбанку, для нового біля Маневичського краєзнавчого музею зведуть нову будівлю.** Очільник району Андрій Ліндюк обіцяє, що зроблять це до листопада нинішнього року. Чиновник каже, що з районного бюджету у кінці 2017-го вже виділили 72 тисячі гривень на розроблення проектно-кошторисної документації. А загалом так званий музей одного експоната обійтеться в 1,5 мільйона гривень.

• **З нагоди жіночого свята жінки Луцького геріатричного центру стали моделями для фотосесії.** Пациєнткам центру зробили вишукані зачіски та стильний мейк-ап, підібрали модний одяг. Ініціатором та автором фотопроекту стала лучанка Юлія Войтович, яка нині мешкає в столиці. Спочатку була ідея провести його у форматі такого собі «дня краси», але потім це перетворилось на більш масштабне дійство – фотопроект «Перевтілення».

• **У Нововолинську на бульварі Шевченка біля кінотеатру група молодиків побила ветерана АТО, бійця 128-ї бригади.** Хулігани причепились до військового і почали втрьох бити. Тоді підтягнулася вся їхня компанія – загалом вісім чоловік. Бійцю за 30, а нападникам по 16–18 років. Із бійцем було двоє хлопців, перепало і їм. Один із потерпілих звернувся в лікарню.

• **Предстоятель церкви Благовіщення Пресвятої Богородиці (УГКЦ) зі Старої Вижівки взяв участь у лижніх змаганнях.** Свої спортивні здібності показали представники Луцького екзархату: отці Ігнатій Гвоздик та Володимир Улян на чолі з архієреєм Йосафатом. Метою змагання було показати, що священик – не відрівна від супільства особа, а справжній послідовник Христа, який близький до людей.

• **Лучанка Іванна бере участь у 8-му сезоні популярного телешоу «Холостяк», де змагається за серце зірки шоу-бізнесу Рождена Анусі.** 21-річна дівчина навчається в КНУКіМ на спеціальності «Менеджмент соціокультурної діяльності» та працює перекладачем польської мови. Вона вважає себе надзвичайно сексуальною, але водночас визнає, що ще ніколи не любила. Волинянка змагатиметься із 24-ма іншими красунями. ■

■ Проблема

Чи продовжать ще на 20 років життя третього енергоблока Рівненської АЕС?

У грудні його зупинили на ремонт, бо 30-річний термін експлуатації завершився. Тепер «атомці» потрібно пройти ряд експертіз та погоджень, щоб отримати дозвіл використовувати радянський реактор наступні два десятиліття

Левко ЗАБРІДНИЙ

Третій енергоблок Рівненської атомної електростанції стане восьмим в Україні, який дозволяє експлуатувати надалі. Перші два блоки РАЕС уже отримали такі погодження у 2010-му – на 20 років, і загалом стали першими в державі, які пройшли процедуру погоджень. За процесом слідують не тільки українські фахівці, а й іноземні. Бо після аварії на Чорнобильській АЕС увага світу до атомної енергетики та безпечного її використання значно посилилася.

Як зазначає речниця РАЕС Вікторія Леонова, модернізацію енергоблока №3 розпочали ще у 2011 році. Зокрема, провели дослідження, переобладнали турбінне відділення, а з грудня зупинили його на 240 діб для робіт у реакторному відділенні. Запуск енергоблока запланований на серпень 2018-го, проте тільки після перевірки та погодження Державної інспекції ядерного регулювання України. Саме ця інспекція і має визначити, на скільки років можна буде продовжувати термін його експлуатації. Запорізькі АЕС, яка недавно просила про таке погодження для свого блока, дозволили на 10 років.

Окрім того, Рівненська АЕС отримала згоду громадськості. Тільки деякі учасники голосували проти.

— Громадськість не проти, але, погодуючи, ставить вимогу, — коментує голова Володимирецької райдержадміністрації Володимир Хоружий. — Хоче, щоб у місцеві бюджети надходила вся сума, яка передбачена на зону спостереження АЕС. Наприклад, торік район мав отримати близько мільярда гривень з держбюджету, а насправді надійшло менше 400 мільйонів.

Загалом в Україні працюють чотири атомні електростанції, які останніми роками виробляють близько половини всієї електроенергії в країні.

Зазначимо, що на Рівненській АЕС – чотири енергоблоки. Останній, четвертий, запрацював у 2004 році, три інші діють з радянських часів. Загалом в Україні працюють чотири атомні електростанції: окрім Рівненської АЕС у Вараші, ще є Хмельницька у Нетішині, Запорізька в Енергодарі та Південноукраїнська у місті Южноукраїнськ Миколаївської області. З 2014-го, коли виробництво електроенергії теплоелектростанціям різко впало через окупацію вугільних районів Донецької та Луганської областей, відсоток електроенергії, виробленої на АЕС, значно зрос. Чотири АЕС останніми

Називається Рівненська, хоча розташована на самому кордоні з Волинською областю.

роками виробляють близько половини всієї електроенергії в Україні.

КОМЕНТАР

Володимир КОЧМАРСЬКИЙ,
кандидат фізико-математичних наук, професор
Національного
університету
водного господарства та
природокористування:

— Продовження терміну експлуатації енергоблоків – це не бажання АЕС, а потреба української енергетики. Наскільки це безпечно? Можна порівняти з автомобілями. Коли ви купуєте нове авто, розраховуєте, що воно працюватиме нормально років 5–7. Виїжджаючи зранку на старому з гаража, ви вже не маєте впевненості, що авто не зламається десь дорогою.

Енергоблок – це теж велика машина, складена із сотень тисяч частин. Їх взаємодія вимірюється мікросекундами. Коли система нова, ймовірність того, що вона даст збій, – приблизно одна тисячна. Тобто на тисячу годин роботи можливий один збій. Якщо ж машина стара, ймовірність зростає у 5–7 разів. Окрім того, старі механізми досягають до того моменту, коли час, затрачений на їхній ремонт, дорівнюють часу експлуатації. А це невигідно, бо затрати завеликі.

Терміни експлуатації енергоблоків АЕС в Україні продовжують, бо нових не будуть. Хоча ймовірність безвідмінної роботи таких систем значно знижується. Не можна сказати, будуть інциденти з викидами радіації чи ні, але у будь-якому випадку стари блоки працюватимуть значно менше, бо вони менші надійні.

У світі після першого продовжен-

ня терміну експлуатації стараються енергоблоки замінити, тобто продовжують їх роботу на час побудови нових блоків – на три – п'ять років. В Україні теж можна було б зводити по два енергоблоки на рік, якщо порахувати, скільки мільярдів доларів витикають з країни в офшори. А поки що ми вже 20-й рік тільки говоримо, що нам потрібно побудувати ядерний цикл, щоб у державі була можливість виготовляти ядерне паливо та переробляти його. Відпрацьоване паливо містить дуже багато корисних елементів. Вигоряє на АЕС приблизно 20% його, а 80% того, що залишається, – це уран та плутоній, який нам потрібен. А ми його нині віддаємо Росії, яка бере гроші за переробку і ще й повертає нам брудні радіоактивні відходи. Тому й виникла ще одна проблема – побудова склада радиоактивних відходів поблизу Чорнобиля. Без нього наразі неможливо і виводити з експлуатації енергоблоки АЕС. Бо ж частина елементів з розібраних блоків буде дуже радіоактивна. А система захоронення складає і недешева. Є кілька ідей: заховувати ці елементи у соляні шахти, бо там немає води, яка може переносити радіонукліди, або ж у гранітних пластих чи на дні моря. Але про потребу колись почали розбирати АЕС в Україні наразі навіть не йдеться. У тарифі за електроенергію, вироблену на атомних електростанціях, навіть немає такої графі. А коштує кіловат ядерної електроенергії 47 копійок, між іншим. Виробленої на ТЕС – 1,8 грн.

Окрім того, маємо ще одну велику проблему. Працівники наших АЕС – висококваліфіковані спеціалісти, яких потребують і переманюють західні АЕС. А зарплати там набагато вищі. ■

■ Пряма мова

Валері СИМЕОНОВ, віце-прем'єр Болгарії, у відповідь на слова патріарха Російської православної церкви Кирила, який звинуватив Софію, що вона применила роль Росії у визволенні Болгарії від Османської імперії:

Цей чоловік не спустився з небес, не вийшов з Раю і не є посланцем Ісуса Христа. Рісійський патріарх Кирило відомий як «сигаретний митрополит» Російської Федерації. Із 1996 року цей хитрун завів безакцизних цигарок на 14 мільярдів доларів. А ще вина – на 4 мільярди. І все для потреб церкви. В нього і приватний літак є, а годинник вартує 30 тисяч доларів. То хто він? Це – не духівник. Це – другорядний агент радянського КДБ. І цей чоловік має наглість нас засуджувати? Уявіть собі: патріарх Болгарський Неофіт поїде до Путіна і почне пояснювати, хто такі Кирило і Мефодій?

Доброго дня вам, люди!

Буває лебедина вірність. А тут – лелеча

Герой цієї історії вражає своєю постійністю. Адже він – птах, здається, не підпорядкований законам моралі й етики. Та ось уже 15 років лелека, долаючи 13 тисяч кілометрів, прилітає до своєї пораненої подруги...

Кожного серпня птах на ім'я Клепатан змушені залишати Малену в маленькому хорватському селі Бродські-Варош, щоб мігрувати в Південну Африку. На жаль, його кохана не може летіти разом – 22 роки тому її поранив мисливець. З того часу на зиму вона залишається одна і терпляче чекає на судженого, який повертається до неї в березні. Щороку в парі народжуються пташенята. А доки лелека в Африці, за його подругою

Фото з сайту somat.ua.

доглядає колишній шкільний прибиральник. Просто на даху його будинку птахи звили своє

любовне гніздечко. Він і розповів місцевим журналістам цю історію справжнього кохання.

Бобри наростили біди

Люблю прогулятися Центральним парком Луцька. Вабить сюди чисте повітря і тиша, яку порушує хіба що зграйка крикливих горобців, що б'ються за ягоди горобини, чи стукіт дятла

Фото svit-tvart.net.ua

Нещодавно проходила повз канал біля алеї парасольок і побачила повалені дерева. Видно, що те не людських рук робота. Попрацювали бобри. Сліди їхнього «злочину», як то кажуть, наяву. Там, де стояли дерева, залишилися заточені, як олівці, пеньки. У вузькому, мов видовбаному долотом, місці – сліди їхніх зубів. Знайомий еколог розповідав, що звірки працюють ними, як пилою. Щелепаходить туди-сюди зі швидкістю 5–6 рухів за секунду. Поблизу Стиру бобрів багатенько, бо їх тут достатньо та їх річка цьогоріч майже не замерзала. Тож рослиноїдні тварини не голодували. Але, певно, відчули весну й активізувалися, почали вирушати й удалі походи у пошуках корму. Зрештою, і зуби їм треба погостити. Хоча від таких вилазок страждає парк. Варто було б подумати, як захистити його від хвостатих розбійників. У Києві, скажімо, обмотують дерева металевими сітками. Здоров'ю гризунів це не загрожує.

Анекдот

Іспит на водійські права:
— Що б ви зробили, якби, проїхавши на машині більше кілометра, виявили, що ключ від неї залишили в гаражі?
— Я б зупинився і вийшов, щоб краще роздивитися того дурня, який її штовхає.

Читає популярну сучасну

авторку жіночих мелодрам Світлану Талан. Та десь за четвертим разом помічаю, що далі восьмої сторінки книгу не перегортає. Ну звісно, читати в темряві й під час руху маршрутного таксі таки не найкращий варіант. Це не поїзд, не метро, навіть не міжміський рейс – додайте зупинки, «передайте на квиток», «дозвольте вийти»... Але красуня не здається у прагненні раціонально використати вранішніх півгодини і все одно увесь час уперто возить книгу із собою, нехай і просто розгорнутою та незадебуваною. Отаке воно – читання на публіку.

Інна ПІЛЮК

Наш рейс перший на цьому маршруті. О сьомій ранку його пасажири – переважно працівники заводів на північній околиці міста. Все-редині автобуса тісно і ще темно.

Вона, як і я, іде аж до кінцевої зупинки. Понад півгодини щодня мимоволі спостерігаю за цією красивою дівчиною. Часто ми опиняємося поруч на сидіннях. І для мене з цього моменту вона вирізнялася вже не своїм одноким хутром поміж курток, а... книгою.

Читає популярну сучасну

авторку жіночих мелодрам Світлану Талан. Та десь за четвертим разом помічаю, що далі восьмої сторінки книгу не перегортає. Ну звісно, читати в темряві й під час руху маршрутного таксі таки не найкращий варіант. Це не поїзд, не метро, навіть не міжміський рейс – додайте зупинки, «передайте на квиток», «дозвольте вийти»... Але красуня не здається у прагненні раціонально використати вранішніх півгодини і все одно увесь час уперто возить книгу із собою, нехай і просто розгорнутою та незадебуваною. Отаке воно – читання на публіку.

16 БЕРЕЗНЯ

Сонце (схід – 6.27, захід – 18.28, тривалість дня 12.01).
Місяць у Рибах; 28-29 дні Місяця.
Іменинники: Василь, Зіновій, Нонна.

17 БЕРЕЗНЯ

Сонце (схід – 6.25, захід – 18.30, тривалість дня 12.05).
Місяць у Овні; 29-30-1 дні Місяця.
Іменинники: Данило, В'ячеслав, Юлія.

18 БЕРЕЗНЯ

Сонце (схід – 6.22, захід – 18.32, тривалість дня 12.10).
Місяць у Овні; 1,2 дні Місяця.
Іменинники: Іраїда, Раїса, Андрій, Костянтин.

19 БЕРЕЗНЯ

Сонце (схід – 6.20, захід – 18.33, тривалість дня 12.13).
Місяць у Овні; 2,3 дні Місяця.
Іменинники: Аркадій, Федір, Максим, Олена.

20 БЕРЕЗНЯ

Сонце (схід – 6.18, захід – 18.35, тривалість дня 12.17).
Місяць у Овні, Тельці; 3, 4 дні Місяця.
Іменинники: Василь, Павло, Євген, Марія.

Прогноз погоди

Останній подих зими

16 березня вшановується пам'ять протоієрея Петра Турчанинова. У давнину цього дня спостерігали: яка середина березня – таке й літо. Селяни традиційно обходили поле навхрест, щоб трималася волога в землі, та розпочинали підготовку картоплі до садіння

А за прогнозом чергового синоптика Волинського обласного гідрометеоцентру Алли Адамської, **16 березня – хмарно, мокрий сніг**. Вітер північно-східний, 7–12, місцями пориви 15–20 метрів за секунду. Температура повітря протягом доби – від 2 до 3 тепла. **17-го – хмарно, вночі сильний сніг, вдень сніг та хуртовина, на дорогах ожеледиця**. Вітер північно-західний, 7–12 метрів за секунду, пориви 15–20. Температура повітря вночі – 5–10, вдень – 3–8 градусів морозу. **18-го – хмарно, часом сніг**. Вітер північно-західний, 5–10 метрів за секунду. Температура повітря вночі – 8–13, вдень – 5–10 градусів морозу. **19-го – хмарно з проясненням**. Вітер північно-західний, 3–8 метрів за секунду. Температура повітря вночі – 11–16, вдень – 0–5 градусів морозу. **20-го – мінлива хмарність, без опадів**. Вітер північно-західний, 3–8 метрів за секунду. Температура повітря вночі – 0–7, вдень – 0–2 градуси морозу. За багаторічними спостереженнями, найтепліше 16-го березня було 1983 року – плюс 14, найхолодніше – 1963-го – мінус 16 градусів.

У Рівному 16 березня буде хмарно, очікується сніг, температура – від 0 до 4 градусів морозу, **17-го – 7–9, 18-го – 8–11, 19-го – 3–12, 20-го – 1–12** градусів з позначкою «мінус».

Ведуча рубрики
Лариса ЗАНЮК.

Тел. 72-38-94

РЕКЛАМА

МИНІ-ТРАКТОРИ
www.minitraktor.com.ua

- Гуртові ціни

- Безкоштовна доставка

- Гарантія

(067) 98-917-98,
(050) 55-256-43,
(050) 21-399-31,
(096) 62-626-93

м. Луцьк, вул. Рівненська, 48

ПОГЛЯД

Лариса ЗАНОЮК,
редактор відділу освіти
і культури газети «Волинь-нова»

Кожен сюди їде зі своїми баобабами

...Хрестопоклонна неділя. Середина посту.
Наче півшляху до покаяння пройдено, тільки
де його плоди?

У моїй християнській країні загострилися сварки і поділ майна. Хворію від місцевих новин. У 82-річної бабусі з Луцька та її 27-річного онука відібрали за комунальні борги квартиру, не розглядаючи причини, що хлопець рік пролежав у лікарні після отриманої на заводі травми. Обіцяють і далі відбирати житло у боржників, але, як видно, лише в простого люду. А депутати ділять державне. І поминають пророка Тараса біля його пам'ятника. А ви читали, він писав: «Той мурує, той руйнує, той неситим оком за край світа зазирає, чи нема країни, щоб загарбать із собою. Взять у домовину...»? Читали, ще в школі вчили напам'ять, тільки не зрозуміли, на кого натяки...

...Хрестопоклонна неділя. На середину храму виносять хреста, прикрашеного квітами й зеленню. Силкуюся нікого не осуджува-ти. Церква ж закликає думати про свої провини: «Покаяння відкрий мені двері, Життєдавче Христе». Нам би всім у ті двері ввійти і очищеними вийти, та ми ще й свою наглуно зачиняємо, а за ними — планета гріхів. А на ній, як писав Екзюпері в «Маленькому принці», ростуть баобаби. То такі рослини, що як їх не розпізнати вчасно (баобаби ті — то гріхи по-нашому), потім вже й не позбути-ся. «Вони заволодіють всією планетою, про-никнуть крізь неї своїм корінням. І якщо планета маленька, а баобабів багато, вони розрвуть її на шматочки. Тому неодмінно потрібно виполювати ці баобаби. Хоч це дуже нудна робота...»

...Записалася в паломницьку поїздку до Хрестовоздвиженського монастиря у селі Старий Чорторийськ. Там виполюють баобаби. Гріхи тобто. Лінь вставати о 4-й, але осилию себе, згадуючи Екзюпері. У маршрутку насидає ще декілька таких диваків, жінка на мілицях із хлопчиком і навіть сліпа монашка. Організаторка поїздки, не зважена, але щасли-

ва, пурхає, як метелик. Дивлячись на радісне товариство, в'януть мої сердиті баобаби. Ранішня молитва в дорозі на Маневичі, поснованій вибінами, повз засніжені лісові узбіччя, що просить весни, — і ми вже в іншій цивілізації — на маленькій планеті Хрестовоздвиженського монастиря. Понурі, похмурі й невеселі лиця паломників — кожен приїздить сюди зі своїми баобабами. Молитва, піст і сповідь — тут пропонують такі знаряддя для їх випо-лювання.

«Що там у Луцьку?» — запитує мене монах із сонячним промінням з-під повік. І я розповідаю чи то про Луцьк, чи вже про себе: нестача любові, брак доброго слова, криза усіх віків, борги людяності, заздрість, ворохість, пixa, зарозумілість. «Йди і не будь похмурою, — каже променистий батюшка. — Неси радість. Хочеш навчити любові — сама сяй від неї. Обіймай тих, кого любиш».

Сльози ллітуться рікою — повириав усі баобаби.

Уже вдома знову читаю новини: «У ніч з 9 на 10 березня невідомі підпалили храм на честь Преображення Господнього в Києві». Місяць тому таке ж сталося на Сихівському масиві у Львові. Дивно, що християни висловлюють свою політичну позицію підпалами храмів. У ХХІ столітті! Діємо, наче в часи гонінь на Христа... Може, ми не те гонимо і не там виполюємо? Загляньмо собі в душу...

...Учені і вчитель прогулюються берегом замерзлої річки.

— Чому люди не розуміють одне одного? — питає учень. — Вони ж читають книги, щоб вміти гарно спілкуватися, а наштовхуються на непроходіну стіну.

— Подивися вниз на лід, — каже старець. — Там — світ, невідомий тобі. Розтопиш лід — і він стане життєдайною водою. А наліш води — вона знову замерзне і змінить царство льоду. Той лід непорозуміння, про котрий ти говориш, можна розтопити тільки любов'ю. ■

■ А ви як думаєте?

Фотоколаж із сайту «24 каналу».

«У НАШІЙ КРАЇНІ НІ ЖИТИ, НІ ВМЕРТИ НЕ МОЖНА ПО-ЛЮДСЬКИ...»

У ці дні інтернет буквально штурмить такою новиною: з 15 березня українці не зможуть вільно поховати людину, яка померла навіть у домаю смертю. Бо проголосовані поправки (в мережі їх називають «поправки Лозового») до Кримінально-процесуального кодексу передбачають, що без рішення суду морги не прийматимуть тіло для проведення розтину і першочергової судово-медичної експертизи. Таку довідку видається протягом 72 годин. Тобто тепер родичі чекатимуть до трьох днів, а то й більше, щоб віддати землі померлого... Задля чого наш парламент приймає такі рішення, звалюючи на голови українців додаткові страждання й клопоти? Що робити людям?

Петро ФІЛЮК,
голова Апеляційного суду
Волинської області
(м. Луцьк):

— Поправки оцінюю як недолугі, беглuzd і абсолютно неприйнятні. Закон повинен працювати на покращення життя людей, а не створювати напруження в суспільстві. Родичам треба ховати небіжчика, а їм кажуть: тримайте його три дні. Де? Навіщо? Сім'я буде плакати не над покійним, а над цією ситуацією! Померла людина — покличте священика, хай він її відспівіа, проводить у інший світ за християнським звичаєм. Але в нас усе відбувається всупереч здоровому глузду. Легко сказати — видайте рішення суду. Як це зробити? У три дні процедура не вкладеться, як не стараєся. Наслідком подібних поправок стане соціальний колапс, але законодавець про таке не думає. На жаль, у нових процедурних кодексах багато непотрібного формалізму, який не на користь справ. Замість того, щоб спростити ситуацію, полегшити людям життя, їх втягають у незрозумілі процеси.

Це ще одна кричаща недолугість, що призведе до суспільного збурення. Відбуваються не реформи, а наруга над людиною. Французький мислитель Жан-Жак Руссо казав, що мудрий законодавець починає не з видання закону, а з вивчення його придатності для суспільства. Верховна Рада, перш ніж приймати щось подібне, мала б поцікавитися думкою суддів, слідчих, священиків, бо питання дуже делікатне, стосується кожної родини. Якщо ж дивитися на ситуацію не відсторонено, а в контексті того, що відбувається в країні, це ще одна ланка великого ланцюга. Недолугість, непрофесійність законодавців знову привели до повної дурниці. Маємо черговий результат

так званих реформ, які ведуть у нікуди. І це тільки початок.

Сергій САФУЛЬКО,
адвокат, заслужений юрист
України (м. Луцьк):

— Варто звернути увагу на те, що зміни до Кримінально-процесуального кодексу насамперед стосувалися дуже істотного моменту — терміну, впродовж якого має бути завершено досудове розслідування, тобто або оголоше-

Мушу сказати, що зараз правоохранна система діє найгірше за весь час. Створений хаос. Так можете і написати. Вважаю, що осіб, які очолюють усі ці відомства — від місцевих і до центральних — треба не те що мітлою гнати з посад, а гарячим скіпидаром...

на підозра, або закрита справа. Це вкрай потрібне і важливe положення, яке повинно бути у законі. Воно мало б хоч трохи вправити ситуацію із нинішнім бардаком у правоохранній системі, якого я за 45 років своєї адвокатської діяльності просто не пам'ятаю. Мушу сказати, що зараз правоохранна система діє найгірше за весь час. Створений хаос. Так можете і написати. Вважаю, що осіб, які очолюють усі ці відомства — від місцевих і до центральних — треба не те що мітлою гнати з посад, а гарячим скіпидаром...

Закінчення на с. 5

Закінчення. Початок на с. 4

Що ж до згаданих поправок, то ними також передбачається, що з 15 березня буде-які судові експертизи у кримінальному процесі можуть призначатися тільки судом. Чинне законодавство справді говорить, що за фактом смерті в кожному випадку призначається експертіза, і так сталося, що тепер такі експертизи — за клопотанням слідчого — може призначити лише суд. На це він має 72 години. Цілком можливо, що вистачить і 5 хвилин. А може бути таке, що, наприклад, о сьомій вечора надійшло клопотання від слідчого, а судді нема, — чергові судді є не в кожному суді. Тому це створює потенційну загрозу. Чи буде вона такою, як її змальовують у деяких ЗМІ? Не доведи, Господи... У ситуацію має втрутитися Верховна Рада і скасувати зміни про обов'язкове призначення експертізи тільки судом. Якщо це станеться сьогодні, у четвер, то, гадаю, Президент одразу ж їх має підписати.

**Ірина
КОНСТАНТИНОВНА,
народний депутат
України (м. Луцьк):**

— Відразу хочу сказати, що мова йде про 242-гу статтю Кримінально-процесуального кодексу і жодні зміни до неї від 2014 року не вносилися, зокрема, народним Лозовим. Зміни, які внесені поправками, стосуються лише насильтницької смерті, і ця норма, як коментують юристи, існує ще з радянських часів. «Поправки Лозового» насправді стосуються іншого — термінів слідства. У головному я солідарна з супспільством — закони мають не ускладнювати життя людям, не погіршувати їхнє соціально-економічне становище, а навпаки — законотворча діяльність тоді має зміст, якщо зasadничо базується на цінностях кожного окремого громадянина і супспільства загалом.

**Ігор ЛАПІН,
народний депутат
України (м. Луцьк):**

— Насправді поправка до закону щодо поховання і проведення експертізи за рішенням суду належить не Андрію Лозовому, а Сергію Алексєєву. На жаль, цей фейк гуляє у мас-медіа. У світовій практиці рішення про смерть приймає суд. Просто нам треба питання відшлютувати, щоб покійники не лежали по три дні. Але це пов'язане не з рішенням суду, а з призначенням судової експертізи щодо факту смерті. Пам'ятаєте, як дільничі давали заключення про смерть Гонгадзе? Мовляв, ішов собі чоловік і помер. Коли ж потім з'ясувалося, що йому відрізали голову, — немає відповідальних за фальшиве заключення. Суд має встановлювати факт смерті — це світова практика.

**Володимир
ОНИЩУК,
начальник
Волинського
обласного патологічно-
анатомічного бюро
(м. Луцьк):**

— Ці нововведення явно непродумані. Перш ніж приймати подібні рішення, необхідно було вивчити питання, спрогнозувати ситуацію, розробити якісні комплексні заходи. Адже на сьогодні ніхто точно не знає, що насправді передбачають внесені поправки до Кримінально-проце-

суального кодексу. Морги патологоанатомічного бюро розраховані лише на тих, хто перебував у державних лікувальних закладах. Тільки у 8 районах на Волині є лікарі-патологоанатоми, відповідний персонал. Не знаю, що можна порадити жителям області. Можливо, десь у великих містах є якісні приватні ритуальні служби зі спеціальними холодильними камерами, але в Луцьку я про таке не чув. Жодних роз'яснень із Міністерства щодо дій патологоанатомічної служби нам не надходило. Мені важко сказати, задля чого наш парламент приймає недолугі закони. Зрозуміло одне: ніхто не задумується, чим це обернеться для людей.

**Володимир КАРПУК,
народний депутат
України V та VI
 скликань (м. Луцьк):**

— Це безглузде рішення. Недогляд. А можливо, навіть чиясь зла воля. Бо й без цього закону той, хто стикався із смертю близьких, знає, як багато часу та зусиль забирали усі формальні моменти. Особливо у районах, селах. Тому нові вимоги виходять за межі здорового глузду. Це знищання з мертвих та живих. І, звісно, виконати юридично усі ці речі буде неможливо. Треба негайно скасовувати ці поправки.

**Любомир
ВАЛІХНОВСЬКИЙ,
завідувач хірургічного
відділення Турійської
районної лікарні,
заслужений лікар
України
(смт Турійськ):**

— Коли почув про такий «сюрприз» у законодавстві, то подумав, що в нашій країні ні жити, ні вмерти не можна по-людськи. Поправки абсурдні. Як лікар вважаю, що коли покійнику за 60 і причина смерті — хвороба, то не завжди треба проводити експертізу. У нас у Турійську, наприклад, нема лікаря-патологоанатома, померлих із лікарні везуть до Ковеля чи Володимира-Волинського. І це викликає нарікання родичів. А якщо вимагатимуть ще й обізвати пороги судів, щоб одержати для поховання судові рішення, то народ за вила візьметься. У такі моменти близьким небіжчику завжди важко й боляче, а тут іще додаткові випробування для нервів. Реально виконати вимоги закону буде неможливо, тому люди мусять шукати обхідні шляхи. Автор таких нововведень мав би сам розклати народу, задля чого він їх пропонував, бо здорового глузду в них нема. А парламентарі наші, як видно, голосують насліп.

**Олександр ГУЧ,
сільський голова
(с. Дерно
Ківерцівського
району):**

— Ці поправки — не що інше, як дурня. Не бачу в них ніякої логіки. Якщо вони вступлять у дію, то людям доведеться не помирати, бо ж створять чимало проблем для родичів. Тіло має здатність швидко розкладатися. А де його зберігати 72 години до розтину? Вдома неможливо. Везти в морг? Ніхто не прийме. Потрібне рішення суду, а вони у нас перевантажені. У них і без покійників роботи вистачає. Тому строки експертізи будуть розтягуватися. Та й у нашому районі лише один морг. А

люди помирають щодня. Місць для всіх не вистачить. Тому ніхто не буде чекати, доки суддя (а він не завжди є на місці) даст дозвіл на поховання. Намагатимуться отримати фіктивні довідки, купувати їх. Чому парламент прийняв

що з'явиться нова ініціатива і цю норму у законі змінити.

На превеликий жаль, народні депутати займаються не законотворчою діяльністю, а піаром. Вони розмірковують про те, де ремонтувати дороги, вставляти

«Як юрист, хочу пояснити, що так звані поправки Лозового стосуються тільки одного моменту, коли є підозра про насильтницьку смерть громадянина. Тоді проводиться й грутовна експертіза та перевірка.»

таке рішення, яке створює додаткові труднощі рідним покійного? Вважаю, що депутати протягували питання когось із колег, зацікавленого в ньому. Частина з них, може, і не вчитувалася в ці поправки, проголосувала насліп. Та сподіваюся, що здоровий глузд візьме гору і той законопроект повернеть на доопрацювання.

**Алла ГНATЮК,
директор
геріатричного
пансіонату
(м. Луцьк):**

— Рішення необдумане. Люди, які приймали його, певне, вирішили познущатися і з мертвих, і з живих. Голосуючи за «поправки Лозового», вони не думали про народ. Депутати не знають наших реалій, не розуміють, що їхні нововведення тільки ускладнять процедуру поховання. Раніше людину, яка померла вдома і була під наглядом лікарів, ховали без експертизи морту. Тепер, начебто, вимагатимуть довідку із суду, висновки судмедэксперта. На це піде чимало часу. А хто триматиме покійника довго вдома? Для цього потрібні умови. А коли людина померла влітку, то не буде лежати кілька днів. Якщо у нашому пансіонаті, скажімо, є можливість тримати тіло (маємо невеликий морг), то в більшості волинян її нема. А як поховати людину, яка загинула в дорожньо-транспортній пригоді чи здійснила суїцид? Це буде ще складніше, ніж раніше. Та й поки чекатимуть дозволу на експертизу, будуть втрачені докази. Щоб тіло не лежало вдома тривалий час, люди підуть обхідним шляхом. Даватимуть хабарі суддям, експертам... Отож, нововведення полегшить життя корупціонерам і ускладнить життя слідчим і рідним покійника. Останнім не тільки додасться кловотів, а й соціальну допомогу на поховання не зможуть отримати вчасно. Її не дадуть, поки не буде довідки про смерть.

**Андрій ЛИНДЮК,
голова Маневицької
райдерх-адміністрації
(смт Маневичі):**

— Ця поправка абсолютна, неправильна і неприпустима суто з людської точки зору. Чому так часто трапляється, що законодавець, приймаючи рішення, не прораховує нюансів, які випливатимуть із нього. Но навіть сьогодні, коли довідку потрібно отримати від дільничного інспектора, часом це буває проблематично. Коли помирає бабуся у 90 років, а треба ще стільки часу чекати, щоб віддати її землі через якийсь там документ — це ж просто знищання з людей! А тим більше, коли говориться, що має бути специфічний дозвіл із суду — взагалі катастрофа. Я просто переконаний,

**Сергій МЕРЧУК,
начальник
патрульної поліції
Рівного (м. Рівне):**

— Про цю ситуацію чуя поверхово і детально ще не вивчав, але суто з людського погляду вважаю, що рішення не до кінця правильне, зважене, продумане. Надіяємося, що наши народні обранці його переглянуть і внесуть поправки до закону, які дадуть змогу спростити процедуру поховання, а не додаватимут головного болю родичам померлого: чекати три доби на експертизу, яку має призначити суд. Вірю, що ситуація зміниться і депутати прислухаються до думки людей, не створюючи для них зайні проблем.

**Юрій РОЙКО,
народний депутат
України (m. Lutsk):**

— Хочу акцентувати увагу, що так звані поправки Андрія Лозового не мають ніякого стосунку до природної смерті від старості та хвороб. Люди як хоронили своїх близьких, так і робитимуть це після 15 березня. Тому той ажотаж, який здійснився в ЗМІ, — це відверта брехня та фейкова інформація. А самі поправки стосуються всіх фактів насильтницької смерті, коли запроваджено чіткі законодавчі параметри та прописано процедуру. Саме вони передбачають судово-медичну експертізу.

**Віктор КУЦ,
адвокат (м. Березне
Рівненської області):**

— Як юрист, хочу пояснити, що так звані поправки Лозового стосуються тільки одного моменту, коли є підозра про насильтницьку смерть громадянина. Тоді проводиться й грутовна експертіза та перевірка. Тому вважаю само ідею правильною. Але як ці поправки в нашій країні буде виконуватися, то це вже інше питання. Адже значно зросте навантаження на фахівців, судово- медичних експертів, які й так не справляються.

**Бліц провели
Галина СВІТЛІКОВСЬКА,
Сергій НАУМУК, Кость ГАРБАРЧУК,
Василь УЛІЦЬКИЙ,
Євгенія СОМОВА,
Людмила ВЛАСЮК,
Тамара ТРОФІМЧУК.**

«ЦЕЙ ЛИСТОЧОК МЕНЕ ВИТЯГНУВ, КОЛИ ВЖЕ «ЇХАЛА ПЛАНКА»

ATOвець шукає школярку, лист якої на передову врятував йому життя

Десантник Володимир Бруньковський (на фото) проніс цей клаптик паперу через «найгарячіші точки», а тепер хоче подякувати авторці Вероніці, котрій зараз має близько 13 років

Мираслава СЛИВА

Військовослужбовець зі Львова зізнається: зворушливе послання з малюнком стало для нього справжнім оберегом — допомогло уціліти на війні та не зневіритися після неї. «Цей листочок мене витягнув, коли вже «їхала планка», кажу прямо, не вистачало нервів і на людей, і навіть на себе самого. Я відкривав конверт

— і мені ставало легше», — зізнається Володимир. «Я люблю свою Україну, захисти мене, повертайся живим», — такі рядки написала 10-річна «Вероніка Ш». Лист

потрапив до Володимира на початку 2015 року біля Сталінградської

ници Луганської. «Я в кишенні у філісі проносив його всю другу кампанію», — розповів десантник Бруньковський — офіцер із династії військових, який свого часу залишив службу, але з початком АТО пішов воювати. Нині лист заламінований, але видно, що він заношений. На війні Володимир заговорив українською і українською написав фронтову повість про проблеми армії «Скепсис». Щоправда, під псевдонімом Григорій Обертайло. На фронті Володимир знайшов собі й дружину. «Оці дівчата мене врятували. Якби не вони — не знаю, що би було з моєю психікою, як бия вживав зі своєї фактично деградації», — зізнається військовослужбовець. ■

10 гривень уже не будуть паперові

Національний банк України також припиняє карбувати монети номіналами 1, 2, 5 та 25 копійок

Водночас усі ці номінали розмінних монет і надалі залишатимуться в обігу і виконуватимуть функцію платежу. Проте у подальшому готівковий обіг не буде поповнюватися новими монетами зазначених номіналів.

Для спрощення розрахунків встановлюватимуться правила заокруглення загальної суми покупки: сума, що закінчується від 1 до 4 копійок, заокруглюється в сторону зменшення до найближчої суми (**наприклад, вам нараховано 33 гривні 44 копійки, то заплатите 33 гривні 40 копійок**), яка закінчується на 0 копійок, сума, що закінчується від 5 до 9 копійок, заокруглюється в сторону збільшення до найближчої суми, яка закінчується на 0 копійок (**нараховано 33 гривні 47 копійок — заплатите 33 гривні 50 копійок**).

Під час безготівкових розрахунків заокруглення не здійснюватиметься. Натомість незабаром Національний банк України презентує нові обігові монети номінальною вартістю 1, 2, 5 та 10 гривень. ■

Медична карта для вступу в школу уже не потрібна

Міністерство охорони здоров'я скасувує застарілі форми паперової документації, повідомила керівник відомства Уляна Супрун

Сьогодні ми зробили перший крок, яким відкриваємо велику програму з переходу на електронний формат обліку. У результаті має залишитися лише один вид амбулаторної карти, який буде враховувати особливості надання медичної допомоги дітям», — заявила вона.

Зокрема, скасовуються талони в медичних закладах — амбулаторного пацієнта, на прийом до лікаря та реєстрації кінцевих діагнозів. Також скасовується контрольна карта диспансерного нагляду, книга запису викликів лікарів додому та журнал реєстра-

ції амбулаторних хворих.

Окрім того, МОЗ скасувує медичну карту студента, які відтепер матимуть лише звичайну амбулаторну картку. Стосуються ці зміни й дітей, які вступають до садочка чи школи — їм уже не потрібна медична карта для вступу. Важливі лише звичайні медичні огляди у свого лікаря та стандартна довідка.

До речі, Уляна Супрун заявила, що її пропонували квартиру, як... хабар. Вона пояснила у дописі у «Фейсбуку», що це було ще рік тому. «Один із помічників народних депутатів запропонував мені хабар у вигляді квартири за те, щоби я, користуючись службовим становищем, допомогла медичному закладу отримати дорогоцінне обладнання», — написала Супрун. Після цього вона звернулась до НАБУ. ■

■ Знай наших!

ФОТО facebook.

Подвійна гордість сім'ї Торчило.

Зі Старої Лішні — в Коннектикут

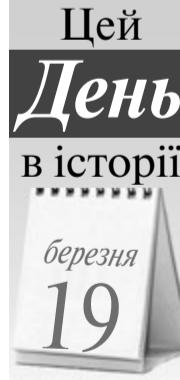
Двоє дітей з Іваничівського району вигралі стипендії на навчання у вузах США

Інна ПЛЮК

Із 13 українських школярів, які цьогоріч стали переможцями в освітній програмі «Ukraine Global Scholars», — рідні брат та сестра із села Стара Лішня Іваничівського району Андрій та Тетяна Торчили. 17-річна Тетяна виграла стипендію на 146 тис. доларів, а 15-річний Андрій — на 206 тис. доларів на школу і ще 80 тис. на майбутній університет. Тож наступні декілька років школярі проведуть у штаті Коннектикут.

Тетяна та Андрій є учнями НВК «Нововолинська спеціалізована школа № 1 — колегіум». Вони постійно беруть участь в обласних та всеукраїнських олімпіадах, мають безліч призових місць як із точних, так і з гуманітарних наук. А минулого року Тетяна була учасникою ще й міжнародної олімпіади з географії, яка проходила в Японії. Досвід інтелектуальних змагань і допоміг талановитим учням здобути омріяні стипендії.

Програма «Ukraine Global Scholars» спрямована на те, аби навчити дітей вигравати стипендію на якісну, а тому й дорогу освіту у Сполучених Штатах Америки. За час її існування учасники вигралі стипендії на 6 млн. доларів. ■

Перший замах на тіло Леніна вчинив селянин під впливом Голодомору

19 березня 1934 року працівник радгоспу «Прогрес»

Митрофан Нікітін розстріляв труну вождя світового пролетаріату

Тарас СТЕПАНЮК

Непримітний чоловік спокійно зайшов у мавзолей (відвідувачів тоді ще не перевіряли перед входом), витягнув наган і двічі вистрелив. Проте у труну жодного разу не влучив. Третю кулю послав собі у серце. До стрільця кинулися вартові, але чоловік був уже мертвим.

Пізніше енкаведисти дізналися, що вбитий — простий селянин Митрофан Нікітін. Народився на Брянщині, працював з 13 років. Після революції став дрібним сільським чиновником. Побував у багатьох місцинах Радянського Союзу і всюди стикався з несправедливістю. На початку 1930-х років Нікітін працював в Україні, де

«Вічно лежачий»...

став свідком розкуркулення та початку Голодомору. Митрофан бачив, як помирають від голоду маленькі діти, як батьки зачиняють у підвала частину своїх нащадків і цим прирікають їх на смерть, бо не мають чим годувати, і не міг із цим змиритися.

Пізніше працював у радгоспі «Прогрес» під Москвою, де намагався ви-

крити місцеве керівництво у розтрахах, пияцтві та крадіжках. Але його заяви були голосом того, хто волає у

Нікітін винним у всьому вважав Леніна. Тому вирішив розстріляти труну з його тілом і тим привернути увагу світової громадськості до становища в СРСР простих трудящих.

пустелі. Система захищала себе.

Нікітін винним у всьому вважав Леніна. Тому вирішив розстріляти труну з його тілом і тим привернути увагу світової громадськості до становища в СРСР простих трудящих. Свої дум-

ки Митрофан виклав у передсмертні записці. «Довкола злідні, голод, рабство, звірство, пришибленість якась. Люди бояться один одного, бояться слова зайвого сказати, знаючи, що за плечима ГПУ, катування, смерть. Люди від виснаження, від голоду падають і мрут, як мухи. Кругом лютє тиф та інші епідемічні хвороби, котрі все далі розповсюджуються. Так, дійсно, наш «російський соціалізм» дуже і дуже багато принесе лиха народу. Ще багато мільйонів загине від комунізму, від цієї химери, абсурду», — писав він.

Чекісти знайшли записку, яку на дверіві того ж дня начальник урядової охорони Карл Паукер передав Сталіну. Диктатор написав на ній коротку резолюцію: «У мій архів». Там вона лежала довгих 60 років.

Про замах ніхто не дізнався, свідкам суворо заборонили говорити про нього під страхом арешту. Проте спроби знищити тіло Леніна робилися і надалі: труну били молотком, розтрощували скло ногою, двічі біля неї підривалися смертники. Але на той час уже встановили куленепробивне скло і замахи не дали результату. Тіло більшовицького ватажка досі лежить у центрі російської столиці. ■

■ SOS!

Ганна Оселко намагається оминати калюжі. На жаль, це зробити складно.

МИ ТОНЕМО У БАГНЮЦІ!

Звертаємось до редакції газети «Волинь» від імені всіх жителів вулиці Уласа Самчука міста Луцька, яка знаходиться в центральній частині і названа іменем знаменитого українського письменника

За час існування (а це більше ніж півстоліття) вона ніколи не була заасфальтована. Після дощу і снігу майже протягом цілого року у нас проблеми — калюжі, ями, болото по коліні, не пройти і не проїхати. Дітей, які щодня ходять у садочки та до школи, батьки вимушенні переносити на руках через калюжі, глибина яких сягає 50 сантиметрів. У будинках і підвалах сирість. Дуже багато людей, які бувають на нашій вулиці, дивуються, як ми живемо в таких умовах у ХХІ столітті.

Протягом останніх десятиріч ми постійно зверталися до міської ради із проханням вирішити проблему твердого покриття дороги, проте до цього часу вона не вирішена. Оскільки на нашему окрузі наразі немає депутата — представника інтересів громади, тому звертаємось до редакції газети «Волинь» і дуже сподіваємось на вашу допомогу.

З повагою

жителі
вулиці Уласа Самчука
Ганна ОСЕЛКО,
Любов РУМІНА,
Наталія ЩЕРБАТЮК
(всього 36 підписів).

Через «рівчки» до домівки не так просто дістатися.

Дітей, які щодня ходять у садочки та до школи, батьки вимушенні переносити на руках через калюжі, глибина яких сягає 50 сантиметрів.

■ Шок!

Дістав рушницю і вкоротив собі життя

Минулого понеділка на екстрену лінію служби «102» надійшло повідомлення про вогнепальне поранення в голову 35-річного жителя села Городок Маневицького району

Олег ПЛАЗОВСЬКИЙ

Правоохранці, які прибули за викликом, встановили, що чоловік у дома вистрілив собі у щелепно-лицеву ділянку обличчя із незареєстрованої мисливською рушницею. Потерпілого в тяжкому стані госпіталізували у відділення реанімації Маневицької центральної районної лікарні. На жаль, медикам врятувати його не вдалося. У ніч на

14 березня він помер. Відомості внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань за ч. 1 ст. 120 Кримінального кодексу України. ■

НОВИНИ КРАЮ

УЧОРА ІВАНКА ПРОВЕЛИ В ОСТАННЮ ПУТЬ

13 березня опівдні мешканець села Угли Ковельського району виявив у річці Стохід тіло хлопця і витягнув його на берег

Марина ЛУГОВА

Так майже через місяць було знайдено утопленика — 15-річного Івана Падалюка, який ще 17 лютого провалився під лід. З моменту трагедії тривали пошуки, до яких долу-чилися працівники 21-го державного пожежно-рятувального поста селища Голоби. Вони були перервані лише через сильні морози, коли річку скував лід. Як розповів у телефонній розмові голова Велицької об'єднаної територіальної громади Віктор Ковалчук, із потеплінням пошуки мали відновитися. Вже була домовленість і з дайверами-аматорами. А 13 березня житель села Угли, рибалка-любитель Віктор Хоменчук сів на човен, аби пересвідчитися, що водолази зможуть продовжити роботу. Тоді чоловік і на-трапив на тіло утопленика, яке спливло...

Учора Івана Падалюка провели в останню путь. Висловлюємо щире співчуття його родині.

Спеціалісти державної служби з надзвичай-них ситуацій наголошують: із настанням сезонного потепління крига на водоймах особливо небезпечна. Тож і дорослим треба бути обачни-ми, і дітей берегти від біди. ■

НЕ СПОДІВАВСЯ, що на дорозі лежить... дядько

У селі Білин Ковельського району під колесами «Рено11» загинув чоловік

Олег НЕНЬО

За кермом легковика перебував 40-річний житель Ковельського району. Він наїхав на 62-річного місцевого мешканця, який лежав на проїжджій частині. Потерпілій загинув.

Цього ж дня, 13 березня, в селі Любочини Старовижівського району 16-річний місцевий житель, керуючи автомобілем «ВАЗ-21043», з'їхав у кювет та врізався у паркан. Він отримав тілесні ушкодження і був госпіталізований у від-ділення хірургії центральної районної лікарні.

За цими фактами слідчі розпочали кримі-нальні провадження. ■

ЗЛОЧИНЦІ ПРИКРИВАЛИСЯ «ЛИПОВИМИ» ПОСВІДЧЕННЯМИ

Правоохоронці Рівненщини затримали кількох людей, які видавали себе за поліцейських

Валентин СТАВСЬКИЙ

До поліції, повідомляє прес-служба відом-ства, звернулася жителька села Острів Рокитнівського району, яка розповіла, що до її помешкання увірвалися п'ятеро невідомих чоловіків, котрі представилися працівниками спеціалізованого правоохоронного органу, та почали проводити обшук. Тоді вона й забила на сполох, адже ніколи не мала проблем із за-коном. Поблизу оселі 51-річної заявниці група реагування патрульної поліції, яка виїхала за ви-кликом, виявила автомобіль «Мерседес-Бенц-Віто». У ньому було двоє чоловіків віком 43 і 41 рік та 17-літній хлопець (жителі Волинської об-ласти і Костополя). Ще двоє їхніх напарників, які стояли поблизу мікроавтобуса, під час розмови з ними раптово кинулися тікати до лісу. За кіль-ка годин одного віткача вдалося затримати у селі Пляшева Радивилівського району, коли він чекав маршрутку до Рівного.

У ході огляду помешкання жінки-заявниці та прилеглої території поліцейські виявили роз-ірване посвідчення працівника одного з право-охоронних органів. Документ мав явні ознаки підробки. Слідчі вилучили та відправили його на експертизу. У мікроавтобусі знайшли електричні інструменти, ломи, лопати та наручники.

У поліції відкрили одразу кілька криміналь-них проваджень, зокрема за фактом самовіль-ного присвоєння владних повноважень або звання службової особи, а також проникнення до житла. ■

■ Хазяйновиті люди

23 КОРОВИ ХАЙ БУДУТЬ ЗДОРОВІ І ДАЮТЬ БІДОНИ МОЛОКА!

Домашня ферма Тамари Андрейчук виробляє продукцію тільки вищого гатунку та екстра-класу

Відрядження у Дожву
Турійського району до
власниці особистого
селянського
господарства Тамари
Андрейчук розпочалося
з того, що заблудилися
її випадково завернули
у чужий двір — розкішний
особняк відразу при
в'їзді в населений
пункт. Здивувалися,
непогано людина на
молоці заробляє! Але,
як нам пояснили місцеві
жителі, там мешкає
чоловік, котрий
займається
«свинячим»
бізнесом.
А господина
молочної ферми
живе у звичайній
хатині

Кость ГАРБАРЧУК**«ГЛЯНЬТЕ, ЯКІ ВОНИ
У МЕНЕ ГАРНІ!»**

Заходимо у чистенький доглянутій корівник, в якому не має традиційного запаху гною. У проході складено тюки з сіном.

— Навіть вікна довелося ними закласти, — пояснює пані Тамара, — сіно нещодавно привезли. На всю зиму свого не вистачає. Де ж його набрати, коли у мене тільки 4 гектари землі? Осипку, жом і силос також купуватиму. Стадо треба добре годувати, щоб давало якісне молоко. Гляньте, які мої корівки гарні, — з любов'ю та гордістю каже господина. — Тільки потепліє, підуть на пащу.

Тамара Пилипівна хоч і виростла в селі Домашів Ківерцівського району, але в дитинстві не доїла корову. Вперше в житті спробувала цю роботу, коли у 1990-х роках переїхали з чоловіком Миколою на його батьківщину — у Дожву. Спочатку придбали пару корів, молоко здавали на Рожищенський сирзавод.

— Найперше я купила за власні кошти доїльний апа-

Фото Олександра ДУРМАНЕНКА

**Здала 320
кілограмів,
жирність —
4,4 відсотка.**

рат. Замовила в Києві й мені привезли, — розповідає жінка. — Коли тримала шестеро корів, то новенькі якісні апарати на Театральному майдані 21 фермеру з Волині вручав Борис Петрович Клімчук. І мені в тому числі. Досі ним користуюся. Але молоко здаю на приватне підприємство «Дубномолоко». Вже шість років з ними працюю й не маю жодних претензій. Зі мною завжди вчасно розраховуються.

За словами Тамари Андрейчук, із Дубна її привезли й встановили холодильну камеру місткістю 800 літрів. Завдяки цьому одразу після доїння молоко охолоджується та зберігається за температурою 4 градуси. Постійно контролюються чистота та якість. Готова продукція у її господарстві відповідає Державному стандарту — тільки вищого гатунку та екстра-класу. Щоранку при-

їжджає молоковоз й забирає сировину на підприємство. Робота на домашній фермі — без вихідних та без відпустки.

— Можете подивитися мою накладну, — пані Тамара показує документ за 26 лютого. — Здала 320 кілограмів, жирність — 4,4 відсотка. Взимку завжди менше молока. У мене 23 корови, так що роботи вистачає. Добре себе зарекомендувала голштинська порода, яку хочу розвести. Вже маю кілька первісток. У господарстві є рекордсменки, які дають на віві більше 40 літрів, а загалом — всі не менше 30 літрів за день. Прикро, але буває, що доводиться тварин здавати. Якось первістка розтлумасила й давала влітку всього 7 літрів. Для чого її тримати? Замість неї купила іншу.

Цікавлюся у Тамари Пилипівни, хто її допомагає поратися біля чималого стада?

— Зі мною живуть дочки зятем, то працюю всі ра-

зом. А чоловік Микола з 2005 року має першу групу інвалідності — прикутий до ліжка, — із сумом каже жінка...

**ДЕ ОБІЦЯНА ДЕРЖАВНА
ПІДТРИМКА?**

Як зізнається Тамара Андрейчук, найгірше, коли без попередження відключаютя світло. Хоча живемо у ХХІ столітті й енергетики могли б зателефонувати. Це ж корови, вони не можуть чекати до вечора, поки відре-

монтують лінію! Доводиться доїти вручну. Але таке ставлення обурює найбільше. Зате коли треба доповісти в область, скільки Турійський район здав молока, то дзвонять і цікавляться. Торік у неї було зареєстровано 17 корів, то за літній місяць надоювали навіть 17 тонн.

— Держава тільки на словах підтримує вітчизняного сільгоспвиробника, — розповідає пані Тамара. — Чула, що й прем'єр Гройсман обіцяв допомогу. Тільки де ж вона? У 2016-му давали по 300 гривень державної дотації на корову, а в 2017-му Турійський район її чумусь не отримав. Коли будувала цього корівника, то казали: дамо вам кредит 250–300 тисяч гривень, але протягом року треба віддати всі гроші. Що ж це за позика? Скільки мені треба надійти молока?! Але обійшлася без їхнього кредиту, власними силами. Скажу відверто, тримати багато корів нині не вигідно. Залишу 15 найкращих і все. Піде менше корів, я буде більше толку.

Власниця селянського господарства розраховує лише на себе. У січні цього року на фермі Тамари Андрейчук побував начальник департаменту агропромислового розвитку Волинської облдержадміністрації Юрій Горбенко, який пообіцяв, що допоможуть встановити молокопровід та збудувати ще один корівник.

— Не знаю, що з цього буде, але поки що у холодильну камеру молоко заливаю відрами, — усміхається пані Тамара. — Повірю тільки тоді, коли обіцянки поважних чиновників стануть реальністю. ■

КОМЕНТАР

Чому Тамара Андрейчук не отримала у 2017-му році дотацію, пояснив начальник департаменту агропромислового розвитку Волинської облдержадміністрації Юрій ГОРБЕНКО:

— Дійсно, передбачено підтримку одноосібників, які тримають трохи і більше корів. Дотація у сумі 300 гривень на одну голову, але на умовах співфінансування: 150 гривень з обласного бюджету і 150 — з районного. Ми на обласному рівні були готові до цього й мали кошти, але проблема в тому, що Турійський район — єдиний на Волині, який не прийняв комплексної програми підтримки галузі агропромислового розвитку. Так вирішили районні депутати. Тому Тамара Андрейчук не отримає дотації за 2017 рік. Цілком ймовірно, що у 2018-му можлива така ж ситуація.

**18 претен-
дентів взяли
участь у кон-
курсі двійників
Тараса Шевчен-
ка, який про-
йшов у Львові.**

Змагатись у ньому могли усі, хто має візуальну схожість із Кобзарем. Учасники також декламувати його вірші. Перемогу здобув 65-річний львів'янин, інженер-електрик Василь Мельник (на фото). Чоловік зізнається, що не раз чув на свою адресу слова: «О, Шевченко йде».

ПП БУРМАКА Н. П.

17, 24 та 31 березня

відбудеться індивідуальний прийом лікарями

ефективне лікування від

АЛКОГОЛЬНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ,

ТЮТЮНОПАЛІННЯ ТА ЗАЙВОЇ ВАГИ

лікування - анонімне

м. Луцьк, просп. Волі, 6 (Федерація профспілок),

www.nadiya.com.ua,

тел. (0332) 75-11-75, 20-05-55, моб.: 095-808-20-53,

098-388-88-36, 063-241-25-51.

м. Рівне, тел. (0362) 43-57-58.

Центральний офіс: Черкаси, вул. Крупської, 1/1 (0472) 63-16-16, 63-25-28.

Ліцензія Серія АВ № 539362

ВОЛИНСЬКИЙ ІНСТИТУТ

ІМ. В'ЯЧЕСЛАВА ЛІПІНСЬКОГО

МІЖРЕГІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

оформлено набір на навчання на 1-й, 2-й, 3-й та 5-й курс за спеціальностями:

- Менеджмент:

- економіка та управління бізнесом

- менеджмент туризму та готельного бізнесу

- економіка та управління персоналом

- фінанси, банківська справа

- страхування

- облік і оподатування

- маркетинг

- право:

- комерційне та трудове право

- міжнародне та господарське право

- правоохоронна діяльність

- психологія

- соціальна робота

ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРІЙ

— 17 БЕРЕЗНЯ.

Зніжка 20%.

Друга вища освіта

магістратура 1 р. 6 м.

Можливість вступу без ЗНО!!!

Прийом документів

з 28 лютого до 27 березня

Для випускників технікумів та училищ – вступ на III курс

Адреса: м. Луцьк, вул. Коперника, 8; сайт: www.mauip.com.ua

тел.: 77-05-98, 066-69-15-733, 067-684-07-15

■ На власні очі

«В АМЕРИЦІ НЕ ПРИБРАВ СНІГ ЗА ДОБУ — ПЛАТИ 100 ДОЛАРІВ ШТРАФУ»

Один із наймолодших керівників громад Волині — селищний голова Благодатного міста Нововолинська Олександр Топорівський — мав можливість десять днів вивчати систему самоврядування, управління, знайомитися з іншими господарськими сферами заокеанського життя у Сполучених Штатах Америки. Що найбільше вразило молодого керівника, чи можливо щось із набутого досвіду застосувати в себе — про це в інтерв'ю

Алла ЛІСОВА

«МИ ЛЕТИЛИ НА НАВЧАННЯ, А НАШІ ВІПІ — НА СНІДАНОК ДО ТРАМПА»

— Мою кандидатуру до Американських Рад на участь у відборі подав Інститут політичної освіти. Після заповнення анкети, яку скрупульозно оцінювали, а тоді приймали остаточне рішення, оформлення візи я потрапив у цю поїздку за програмою «Відкритий світ», — **розвідає Олександр.** — Відбулася вона протягом моєї відпустки й фінансувалася за кошти американських платників податків, тож дякую всім американцям, а особливо організації «Friendship Force of Denver».

Метою цього відрядження було навчання українських законодавців місцевого рівня, а також керівників виконавчих органів влади, ОТГ — група налічувала 25 чоловік. Волинь, крім мене, представляв перший заступник володимир-волинського міського голови Ярослав Матвійчук, кандидатуру якого подавала Асоціація міст України. Хочу сказати, що з Інститутом політичної освіти в мене вже тривали контакти. Там я навчався ще сім років тому, коли був депутатом селищної ради. Тоді зрозумів, що навчання — річ дуже потрібна: коли посадовець чи депутат не має потрібних знань, тоді ним легко маніпулювати. З нами у групі було ще п'ять супроводжуючих та перекладачі.

— У часі ваша поїздка збіглася з резонансним молитовним сніданком. ВІП-персони летіли разом із вами?

— Так, поруч сидів народний депутат Антон Геращенко. Коли з ним розговорилися, то він, між іншим, мовив, що туди можуть потрапити всі, кому не шкода від 200 до півтори тисячі доларів. Навіть політики місцевого рівня.

— Що передбачала програма вашого перебування і що найбільше запам'яталося?

— Спочатку у Вашингтоні, куди прилетіли, відвідали меморіал жертвам Голодомору в Україні, побували у музеях. Потім мали більш ділові візити. Ознайомилися з роботою майже всіх рівнів влади — від федерального законодавчого органу США — Конгресу — до об'єднань власників житла. Побували в Капітолії. Мали зустріч із представниками офісу конгресменів штату Колорадо, сенатора Корі Гарднера, побачили парламентську бібліотеку. Захопливо була розмова з керівництвом Американських Рад, із послом Джоном Ківі. Приметно, що в усі державні установи проходили без особливих проблем — через металодетектор, аби не було зброй, колючих та ріжучих предметів. Потім нас розбили на групи, і кожна вирушила у приймаючі родини. Ми потрапили в передмістя Денвера (адміністративний центр і найбільше місто штату Колорадо) в сім'ю літніх людей років сімдесят. Це суто

Фото з особистого архіву Олександра Топорівського

У Деббі Брінкман — мера міста Літлтон — пану Олександру було чому повчитися.

американська родина, котра є членом клубу «Friendship Force of Denver», який забезпечує житлом усіх охочих подорожувати. Ми в них снідали й вечеряли. Обиді мали в кафе, бо програма була насичена.

«ЗА ОКЕАНОМ ВИБОРІВ НЕ БОЯТЬСЯ»

— Як саме проходило ваше навчання?

— Знайомство з укладом американського життя, основами демократії відбувалося переважно у лекційній формі, де ми мали можливість ставити запитання, висловлювати свої думки, обмінюватися візитками, сувенірами. У них все проходить у невимушений обстановці — посадовець може прийти із сендвічем у руках. Американці — нація, котра надзвичайно цінує свій час. Тому, якщо комусь нецікаво бути на заході, може просто піти, і це нікого не збентежить. Вражуючими видалися зустрічі з Мирославою Гонгадзе (мали спільну вечерю) та із журналісткою з Росії Анастасією Болтон, яка працює на найбільш популярному в штаті Колорадо «9-му каналі», котра розповіла, як вони збирають, перевіряють інформацію, як заробляють кошти. Зустрічалися із Джейсом Джабсом — бізнесменом, який має українське коріння, однім із найбільших виробників меблів у штаті, з Володимиром Захарчуком, уродженцем Володимира-Волинського, котрий після звільнення з німецького концтабору відразу емігрував в Америку. Побували у Верховному суді штату Колорадо.

— А в Білому домі були, з Дональдом Трампом привіталися?

— На жаль, ні. На територію Білого дому, яка охороняється, потрапили, там фотографувалися, чого, до речі, не можна робити вночі. Бачили чимало мітингувальників із різними плакатами в руках, однак на них ніхто не звертає уваги.

— Що ще вразило з побаченого й почутого?

— Розповідь про роботу Ліги жінок-виборців. Активістки починали із захисту прав жінок і дійшли до діяльності у виборчому процесі. До речі, в Америці дуже багато різних виборів — від органів державної влади до регіональної ради урядів (на зразок нашої Асоціації міст), вибори до так званих кантів — частин міста, рад шкільних округів, які опікуються школами, пожежними, які займаються пожежними дружинами, бібліотечними. До них, як правило, входять ті люди, які, так би мовити, на за служенному відпочинку або паралельно з основною роботою там працюють на

— суза подвоюється. У деяких населених пунктах діють свої закони. Податки і системи управління в кожному штаті, місті різняться, мають свої особливості. Багато цікавих правил на місцевому рівні, які встановлюють самі жителі. Якщо, наприклад, громада прийняла рішення для привабливості свого містечка не вівшувати близьну на вулиці, то так і буде — всі закуплять сушильні машинки.

— **Тобто окремі елементи того, що стосується комунальної та інших сфер, можна запровадити в нас?**

— Думаю, що при бажанні так. Міська рада Літлтона показала, як надаються послуги членам їхньої громади — спеціальна організація забезпечує подачу води, пожежну охорону й багато іншого. Надзвичайно чітко працює офіс шерифа в центрі юстиці округу Дуглас. Там приймають усі виклики, є спеціальна група, яка їх аналізує, і відповідно до того комплектують авто. У відділі слідчих є кімнати для тих, хто працює з дітьми, для психично хворих тощо. Там же розміщені ізолятори тимчасового тримання та суд, де відразу визначається міра запобіжного заходу для затриманіх.

— **А які відгуки довелося чути про Україну?**

— У «високих» кабінетах наша країна не називалася як така, що входить у список гравців на великій політичній арені. Більше вона звучала в контексті того, що воєює з Росією. Але приймали нас як представників України дуже уважно і приязно.

— **Скажіть відверто, за час перевітання там з'являлося почуття заздрості?**

— Не знаю, як це навіть назвати, але прикро ставало за нашу державу, коли бачив людей, котрі зуміли побудувати розумно своє життя. Ця поїздка не стільки відкрила для мене Америку, скільки дала розуміння, як тут усе працює, а головне — чому працює ефективно. Здивувало і захопило те, наскільки тут розчинене волонтерство, і в ньому беруть участь багато людей, в тому числі старшого віку. На волонтерських засадах надають послуги в галузі геології, навчають англійської. В Америці в пріоритеті ті, хто служить людям. Це дуже почесно. Громадян поважного віку почуваються досить комфортно — їм доступні різні курси, походи, подорожі, вони багато займаються спортом, до речі, в кожному, навіть найменшому, населеному пункті є великий спорткомплекс із басейном. Здається, на 50 відсотків добробут залежить від людей: ти дотримуєшся суворих правил, а натомість маєш безліч можливостей і умов для розвитку.

Здається, у США на 50 відсотків добробут залежить від людей: ти дотримуєшся суворих правил, а натомість маєш безліч можливостей і умов для розвитку.

громадських засадах. В Америці настільки розвинена демократія, що самі громадяни часто виришують, наскільки їм потрібен той чи інший заклад. Якщо він працює неефективно, вони можуть прийняти рішення його закрити, аби не витрачати зайді кошти. Створено багато організацій, котрі надають певні послуги, з якими укладають договори мешканці. Є міські голови: сильні, яких вибирає громада, і слабкі, яких — рада. До речі, у великих містах усього 9 депутатів, у менших — 5. Мер призначає сіті-менеджера, який займається господарськими питаннями. Якщо не справляється, його звільняють.

«ПОТРІБНЕ РОЗУМІННЯ ТОГО, ЩО ПОДАТКИ — НАШІ СПІЛЬНІ КОШТИ»

— **Олександре, як вважаєте, що можна було б нам перейняти в американців?**

— Дещо з податкової системи, наприклад. Там податків дуже багато, частина спрямовується на чітко визначені цільові речі (зокрема, із лотерей — на розвиток зелених зон). Кожна людина при бажанні може дізнатися, з яких обов'язкових зборів надійшли кошти і на що саме вони використовуються. Здається, що неефективних чи непотрібних організацій немає взагалі — тутabo реформа, або ліквідація.

Кожен орган управління визначає ставку податку. Багато з них можуть брати при розрахунках у супермаркетах. Але ні в кого не виникає жодних запитань, бо все прозоро. Американці знають: якщо їм потрібна бібліотека або, приміром, басейн — вони з гордістю сплачують за них. Тут кожен чітко знає свої функції. Разом із тим є й строгі обов'язки. Якщо ти за щось не внес оплату, приїжджає шериф і запускає процедуру продажу твоєї нерухомості. Наприклад, ти не можеш самовільно пофарбувати будинок у будь-який колір, не запитавши в сусідів, або щось звести. Якщо дерево засохло і ти його вчасно не зрізав — одна тисяча доларів штрафу. Не прибрав сніг за 24 години — викладай 100 доларів. Якщо не заплатив

— **На вашу думку, що є основним гальмом на шляху нашого демократичного поступу?**

— Нерозуміння того, що податки — наші спільні кошти. Якщо ти уникаєш всіма шляхами їх сплати — в першу чергу шкодиш собі, своїй родині, громаді. Друге — те, що в нас склався стереотип: приватні й державні структури відрізняються, в той час як у світі всі вони (не залежно від форм власності) працюють продуктивно на користь людей. А ще — застаріла система управління, яка, вважаю, дещо в удосконаленому вигляді перейшла до нас із Союзу.

— **Чи хотіли б ви жити в Америці?**

— Ні, бо маю велике бажання будувати нову Україну. Задоволений, що завдяки організаторам зміг почерпнути нові знання у сфері врядування, управління (в тому числі й житловим фондом), податкових зборів. Отриманий досвід використаю зараз у проекті «Молодіжний центр» (якраз створюємо) — як повноцінний читач маю доступ до е-ресурсів бібліотеки Арапахо, в тому числі 3D-моделювання. Як великий бонус на майбутнє отримав десятки нових корисних контактів. Це насправді круто. ■

■ Ідея для ініціативних

Як заробити на равликах*

Фермери з Литви Даїва Гірдзюшіене (Daiva Girdziusiene) і Ренатас Гірдзюшас (Renatas Girdziusas) виробляють екзотичний продукт

Приблизно вісім років тому в Литві почався справжній бум з вирощуванням равликів. Багато хто тоді використав свої земельні ділянки під такі ферми. Але, як буває у будь-якій справі, в процесі виникають труднощі. Одним не вистачає досвіду, щоб виростити достатню кількість равликів, інші не знаходили збути своєї продукції

Правда, вражаюче? І займатися цією справою ви можете у себе вдома.

і вологу, але все це окупається. Вони ростуть швидко – шість місяців. Інє м'ясо набагато смачніше і ніжніше, ніж у виноградних, а попит набагато вищий. Ось ми й вирішили вирощувати два види равликів – хелікс асперса максіма (Helix Aspersa Maxima)

Підприємці Даїва та її чоловік Ренатас теж зіткнулися з цими проблемами, але завдяки наполегливості та досвіду в бізнесі змогли розвинути свою справу. Тепер вони власники одного з найбільших равликових господарств у Литві, де їх вирощують два види: хелікс асперса максіма (Helix Aspersa Maxima) і хелікс асперса мюллера (Helix Aspersa Muller). І найголовніше – вони стали найбільшими експортерами в Європі.

Як вдалося подолати труднощі і розвинути свій бізнес, ми запитали у Даїви.

– Знаєте, я все життя займалася підприємництвом. Свою першу справу розпочала у 18 років. Спочатку це була торгівля, потім відкрила кілька ресторанів і нічних клубів у Литві та Іспанії. Ніколи не думала, що займатимусь сільськогосподарською діяльністю. Але мій чоловік завжди був близький до природи. Йому подобалося рибалити і полювати. Тож він умовив мене зайнятися вирощуванням равликів. А тепер можу сказати, що саме цей бізнес став нашою основою сімейною справою, – каже директор компанії Даїва.

НАЙШВИДШЕ РОСТЬУТЬ АФРИКАНСЬКІ СЛИМАКИ

– Розкажіть, будь ласка,

докладніше про свій досвід.

Як починали?

– 11 років тому ми взялися вирощувати звичайних виноградних равликів. Але нічого не знали про особливості. Закупили для розмноження кілька тонн виноградних равликів, а через деякий час залишилося тільки кілька сотень кілограмів. Тоді ми ще не знали, що погодні умови в Литві не найкращі для їх вирощування на фермах. Якщо не годі – вони ховаються в землю, і зібрати їх стає дуже складно. Та й ростуть повільно – близько трьох років. Але, зіткнувшись із першою невдачею, ми не опустили руки і стали цікавитися іншими видами равликів.

– І які саме почали вирощувати та чому?

– Ми дізналися, що найкраще розводити африканських равликів. Звичайно, треба забезпечити хороші умови, тепло

– Що порадите фермерам-початківцям, які займа-

ються розведенням равликів? Наскільки вигідне це заняття?

– Жоден бізнес не буває простим, але люди, які мають терпіння та наполегливість, завжди досягають успіху. Звичайно, перший рік – це інвести-

Равликова ферма дає змогу прожити. Тонну равликів можна вирости за 800 євро, а продати – за 2500. В Україні переважно сприятливий клімат для їх вирощування, а також є можливість займатися цим при нижчих витратах порівняно з іншими країнами Європи.

ції та робота. Але потім, можу сказати, равликова ферма дає змогу прожити. Тонну равликів можна вирости за 800 євро, а продати – за 2500. В Україні переважно сприятливий клімат для їх вирощування, а також є можливість займатися цим при нижчих витратах порівняно з іншими країнами Європи, що зумовлює вищий прибуток від бізнесу.

Ми почали експортувати равликів у 2010 році, а попит на них у всьому світі зростає. Уже зараз співпрацюємо з багатьма равликовими фермами. До нас їх привозять не тільки з усієї Литви, а й з Латвії та Польщі. Скуповуємо і реалізуємо всю продукцію, але потребуємо ще постачальників. Тому охоче співпрацювати з тими, хто розводить африканських равликів в Україні.

– Отже, з чого починається цей бізнес?

– По-перше, треба знайти приміщення і землю. Потім молодняк із приходом літа поселяти у вольєри на землі на свіжому повітрі. Годують равликів спеціальним комбікормом, що дає можливість вирости їх протягом одного сезону. В кінці вересня – на початку лютого їх збирають і везуть нам. Для фермерів-початківців ми проводимо семінари. Продаємо маткові поголів'я та корми. Звичайно, щоб розпочати бізнес, необхідно мати стартовий капітал. Усю детальну інформацію про розведення африканських равликів і про можливість співпраці ми подаємо на своїй сторінці в інтернеті www.snailette.com.ua

**АФРОДІЗІАК
І ДУЖЕ КОРИСНЕ М'ЯСО
– Чим цінне м'ясо равли-**

ків?

– Його вживали в їжу ще з античних часів. У Стародавньому Римі такі страви вважалися неодмінним атрибутом будь-яких урочистостей. Равлики були лікувальним засобом і їжею. Страви з них називають дієтичними. У цьому м'ясі зовсім немає холестерину, зате багате білком, вітамінами B₆, B₁₂, залізом, кальцієм, магнієм. Воно м'яке, легко засвоюється. Особливо рекомендую його тим, у кого є порушення кальцієвого балансу в організмі, вагітним і жінкам, які годують, дітям, літнім людям. М'ясо равликів покращує роботу кишківника і нормалізує обмін речовин.

Важається, що завдяки вмісту магнію воно допомагає боротися зі стресом. І головне – не варто забувати, що це дуже смачний продукт.

– Але в Литві начебто ще не дуже популярне їх вживання?

– Найбільший попит на равлики Helix Aspersa Maxima у Франції, Англії, Німеччині, Бельгії, Італії, Португалії та країнах Азії. А маленьких хелікс асперса мюллера (Helix Aspersa Muller) дуже люблять у Середземномор'ї та Іспанії. Хелікс асперса (Helix Aspersa Muller) у стравах використовують цілими разом із тоненькю раковиною (она є натуральним джерелом кальцію). Ми теж думали, що в Литві до продукції з равликів поставляться з недовірою, але продажі показали інше. Литовські покупці зацікавилися цим товаром. До нас звертаються ресторани з проханням постачати їм цей продукт, ним торгують усі великі супермаркети. Ми зрозуміли, що жителі Литви багато подорожують і активно цікавляться новинками в галузі кулінарії, тому равлики для них не є екзотикою. Особливо інтерес до таких страв зростає напередодні свят – товар охоче купують на Новий рік, а також на День закоханих. Адже відомо, що це хороший афродизіак.

– **Ви також робите равликову ікро. Розкажіть докладніше про цей екзотичний продукт.**

– Він зовсім новий. Його ще називають перлинами Афродіти. Зовні цей делікатес схожий на маленькі білі перлинки. Самі французи почали вживати равликову ікро тільки у 2007 році. Зараз вона є одним із найдорожчих делікатесів у світі. Справа в тому, що її отримання – складний процес. Кожен равлик здатний відкладти всього 100 ікринок один раз на рік, а це тільки 4 г цього делікатесу. Спочатку маленькі равликові ікринки треба акуратно зібрати, потім відсортувати і засолити. Цей продукт дуже багатий різними корисними речовинами і є потужним афродизіаком. Багато хто порівнює його смак зі свіжістю лісу після осіннього дощу, запахом дубового листя, грибів і моху. Ця страва досить екзотичною, тому кулінари радять вживати ікро з маслом, змішаним з пряними травами, особливо підходить ароматна заправка для равликів по-бургундськи.

Якщо ви зацікавилися цим бізнесом, читайте далі: www.snailette.com.ua

СЕМІНАР

Вирощувати слимаків дуже вигідно

Три основні етапи у равликовому бізнесі

У цьому семінарі ми обговоримо 3 основні етапи, з чого почати, як можна вирости тонну равликів, вкладаючи всього 800 євро, а продати за 2500 євро, як не наробити помилок, бажаючи отримати максимальний прибуток.

Цей семінар у Луцьку приватиме лише один день – 24 березня в готелі «Україна». Початок о 10.00.

Семінар організовують і проводять представники бізнесу по равлику з Литви.

Обмежено кількість місць для охочих, тому нічого не чекайте і реєструйтесь заздалегідь. Дізнайтесь першими, як заробити на вирощуванні равликів.

В Україні клімат сприятливий, тож ми розши-

рюємо цей бізнес тут, ділимось своїм багатолітнім досвідом, як правильно і ефективно вирощувати равликів, застосовуючи новітні методи.

Основна робота з равликом – увечері. З цього може вийти хороший і стабільний додатковий заробіток.

У вас є лише один єдиний шанс послухати і дізнатися все, потрапивши на наш семінар.

Він буде проводитись російською мовою. Ціна всього лише одна тисяча дев'ятсот дев'яносто дев'ять грн. Реєстрація за номером 063 801 6073.

**Насамкінець
відбудеться дегустація
равликів!!!**

**Додаткова інформація
www.snailette.com.ua**

■ Невідомі сторінки

ДЕ ПОДІЛАСЯ ДРУКАРНЯ БУЛЬБИ-БОРОВЦЯ?

Її енкаведисти шукали 10 років, але так і не знайшли

У дитинстві його прозвали Бульбою через специфічну форму носа. Хоча, якщо придивитися до фотокарток, що дійшли до наших днів, то ніс досить рівний і пропорційний. Та щойно хлопець прочитав повісті Гоголя «Тарас Бульба» — почав гордитися своїм прізвиськом. Пізніше воно стало його псевдо, і навіть офіційні накази він підписував підвійним прізвищем — Бульба-Боровець

Сергій НАУМУК

ОБЛАДНАННЯ ВЗЯЛИ БЕЗ БОЮ

Тарас Бульба-Боровець відомий як зачинатель першої Української повстанської армії «Поліська Січ» (пізніше називали УПА) перебрали частини, сформовані ОУН (б.). Перед приходом німців він із групою прихильників, які мали один-єдиний пістолет, розгромив червону міліцію в Сарнах. Його війська протягом трьох місяців у 1941 році контролювали чималу територію на Поліссі навколо міста Олевська нині Житомирської області. У так званій Олевській республіці діяла українська влада. Після конфлікту з бандерівською ОУН у 1943 році Бульба розпустив свою «Поліську Січ» і заснував Українську народну революційну армію (УНРА).

Наприкінці квітня — на початку травня 1942 року у селі Гута нині Костопільського району зібралися за три сотні бандерівців та за п'ятдесят бульбашів. Один із членів бульбівського штабу Іван Мітринга дав завдання своїм підлеглим разом із бандерівцями напасті на містечко Тучино і захопити друкарню та військове майно. Вночі повстанці зайшли в містечко, але німців там не було, тож обладнання взяли без бою. Мітринга розібрал верстати, їх повантажили на підводи та поїхали в Гуту. Звідти устаткування повезли в Степанський район. Прибули на хутір Підгірник до чоловіка на ім'я Оверко. Іван Мітринга залишився на його обійті. Чота супроводу пішла в ліс на заняття, а коли повернулася, то возів уже не було.

Друкарня відігравала надзвичайно важливу роль. Ось як охарактеризувала її значення зв'язкова отамана Галина Петренко-Кухарчук: «Друкарня була найціннішим майном Бульби. Вона завжди розміщувалася неподалік від нього і її місцеперебування особливо суворо конспірувалося».

Енкаведисти приділяли першочергову увагу пошуку підпільних друкарень. За бульбівською вони так само полювали.

Серед бійців «Поліської Січі», вочевидь, знайшлися

Так виглядав лісовий отаман у 1942 році.

◀ Друкарня була найціннішим майном Бульби. Вона завжди розміщувалася неподалік від нього і її місцеперебування особливо суворо конспірувалося.

фахівці друкарської справи. Та й сам Боровець зновся на видавничій діяльності. Бо у повідомленні начальника поліції безпеки і служби безпеки Німеччини, датованому 21 травня 1943 року, про діяльність поліського отамана є інформація, що він у міжвоєнний період «жив у Холмі, де мав свою власну типографію».

«Штаб був перенесений з Людвипільського району до одної лісничівки в Корецькому районі, яка знаходилася в густому сосновому молодняку на сухій височині заledве 5 км від автодороги Київ — Рівне. А для ворогів була пущена поголоска, що штаб Бульби — десь аж в Пінських болотах. Надлісничий, інженер С., був членом нашої організації. Він побудував за нашим планом у своїй лісничівці кілька таємних просторих льохів та поробив підвійні стіни у великих кімнатах лісничівки. Таким чином, повсталі ідеально замасковані, просторі і сухі приміщення на штабну канцелярію на горі та для друкарні в льоху, — писав у спогадах Бульба-Боровець. — Для ширшої пропаганди запляновано влаштувати

в кількох пунктах більші поліграфічні бази, що й було згодом зроблено».

**ЩОВ ВІВІДАТИ
ТАЄМНИЦЮ, ДРУЖИНУ
ЗАСНОВНИКА «ПОЛІСЬКОЇ СІЧІ» ЗАКАТУВАЛИ... СВОЇ**
1942 року друкарня розташувалася при Бульбі в лісах, за 15 кілометрів на північний захід від Степані. Галина Петренко-Кухарчук працювала друкаркою та набірницею. Там повстанці відкопали величезну скриню з паперами, які пересушили і знову закопали. За словами Бульби, у скрині нібито були оригінали документів Симона Петлюри, Євгена Коловальця та Андрія Мельника. Але де саме заховали цю скриню, зв'язкова не знала. Або ж не захотіла розповісти.

Друкарня Бульби була дуже велика, капітальна. На Степанщині вона знаходилася у спеціальному схроні. Пізніше її перевезли у Межиріцький район і помістили у лісі біля села Буда поблизу будинку лісника, де жила жінка з кількома дітьми. Це устаткування посилено скривали й бандерівці. За словами Галини, вони так побили ту жін-

ку, що вона втратила глузд.

«Особливо була тортурова на Анна Боровець, щоб виявити деякі таємниці її чоловіка, а головним чином — де поховані магазини зброй та наші друкарні», — згадував Тарас Боровець про осінь 1943-го, коли його дружину замучили співробітники Служби безпеки ОУН (б.).

2 грудня 1948 року начальник Рівненського управління МДБ УРСР полковник Шевченко звітує «наверх» про викриття та ліквідацію окружного комітету УНРА. Агентура донесла, що підпільні мають друкарню, де випускають антирадянські листівки. Вона нібито знаходитьться у члені окружного комітету 7-ї північної групи УНРА Григорія Кудри на псевдо Ярема. Згодом його арештували і на слідстві, вочевидь, повністю розкололи, бо, окрім розлогих показів, він ще й виказав чотири криївки, в яких емгебісти знайшли два ручних кулемети, чотири гвинтівки, 300 патронів, друкарську машинку, фіктивні печатки та штампи радянських установ, документи окружному та націоналістичну літературі. Але про друкарню — ні слова!

Через місяць, 12 січня 1949 року, заступник начальника управління 2-Н МДБ УРСР (яке курирувало боротьбу з ОУН та УПА) підполковник Іван Шорубалка (роком пізніше відзначений за участь в операції з ліквідації головнокомандувача УПА Романа Шухевича) наказує рівненським підлеглим повідомляти про розшуки бульбівської друкарні. І заодно повідомляє, що заарештований № 34 опергрупою МДБ УРСР розповів, що в листопаді 1947 року йому стало відомо про підпільніків, які діяли у Деражненському районі. Зокрема, протягом того року бульбаші неодноразово зустрічалися зі станичним села Золотолин нині Костопільського району і передавали йому листівки, надруковані підпільніками. Але кінці знову сковалися у воду — на момент допиту станичний вже був убитий.

На документі є резолюція рівненського емгебіста Мариняко своєму підлеглу оперуповноваженому відділу 2-Н УМДБ капітану Бугаєву: «Щодо типографії необхідно вказати, що вона знаходилася у розпорядженні Трифона Дідуха та Леонія Багнія, яких ми розробляємо з ціллю арешту. Про їхній арешт будемо інформувати органи слідства».

ОПЕРАЦІЯ БІЛЯ ОСІВСЬКОЇ ГОРІ

1952 рік. Тарас Бульба-Боровець уже чотири роки у Канаді. А рівненські чекісти носом землю риоють, аби знайти його друкарню.

26 серпня 1952 року секстон діпартменту, що з містечка Межирічі (нині село Великі Межирічі Ко-

рецького району) Бульба-Боровець перевіз у його рідне село Бистричі нині Березнівського району дві друкарські машини: одну ручну, іншу масивну, велику. Ручну передав на збереження своєму прихильнику Степану Сосновчику, а велику — Олександру Ковалчуку. Коли ж бульбаші з числа жителів Рокитнівського району, то перевезли туди і верстати. Це зробили бульбаші з числа жителів Рокитнівського району. А підробиці нібито знає Йов Глушук, який живе у Ковельському. Емгебісти кинулися шукати мешканців Бистричів, які мали близькі стосунки з Сосновчиком та Ковалчуком і могли знаити тих, хто перевозив майно.

1 листопада співробітники Степанського райвідділу МДБ та райвідділу міліції провели цілу операцію «з розшуку «бульбівської» друкарні в районі Осівської гори». Але результатів не було: чекісти знайшли лише порожню завалену криївку, повідомляв у Рівні виконувач обов'язків начальника Степанського райвідділу МДБ лейтенант держбезпеки Акім Івасенко.

Проте енкаведисти не припиняють пошуки. 24 грудня 1952 року керівництво УМДБ по Рівненській області звернулося до колег із Кіровоградщини, аби ті встановили місцеперебування та почали агентурну розробку довірених осіб Бульби-Боровця братів Андрія і Юхима Хильчука, які нібито живуть у Кіровоградській області. Мовляв, у 1942–1943 роках у лісі біля їхнього села Кузьмівка Сарненського району була бульбівська друкарня, яку наприкінці 1943 року закопали. І нібито Хильчуки знають, де саме.

10 вересня 1953 року емгебісти допитують уродженця села Мульчиці нині Володимирецького району, вояка УПА Ісаака Мельника. Свого часу він входив в УНРА. Від нього дізнаються, як саме було захоплено друкарське обладнання від німців.

28 вересня 1953 року секстон підтвердив обставини цієї операції. За його даними, верстати повезли на хутір Поруб Межиріцького району, де їх зібрали і почали випускати газету «Гайдамака». Агент відав хазяям «глибоку» інформацію, що друкарня десь захована, а місце сковок знають наближені до Бульби-Боровця. Тим не менше, йому доручили обережно повипитувати, де ж вона. Водночас емгебістам дали завдання допитати про це кількох бульбашів, які відбувають покарання у таборах.

Відтоді — жодних звісток про друкарню Бульби-Боровця. Не обмовився про неї у спогадах і сам отаман, який помер у США в 1981 році. Тож, може, устаткування, яке не давало спокою рівненським емгебістам, досі іржавіє у степанських чи межиріцьких лісах?

ФАКТИ З КРИЇВКИ:

- Дослідники нарахували 151 підпільну друкарню, що діяли на українських землях.
- Протягом 1948–1953 років на Волині підпільні видали понад 300 тисяч книжок, брошур, звернень, листівок та іншої паперової продукції різних найменувань.

■ Слабо?!

«НАША ТАНЯ» ДОВЕЗЕ ХОЧ НА КРАЙ СВІТУ

Закінчення.
Початок на с.24

Олександр ПРИЙМАК

ЇІ СТИХІЯ – ДОРОГА

Майже щодня наша географія сміливо долає кілометри просторами Волині. Ні погані дороги, ні далекі рейси — її не перешкода. Для багатьох жителів сіл вона стала справжнісінським провідником у світ. Тому «нашу Таню», як її називають, з нетерпінням чекають скрізь.

— Пасажири для мене за ці роки вже стали рідними. Постійно стежу, аби люди почували себе в безпеці, комфортно. Звичайно, ситуації бувають різні. Однак серйозних проблем не виникає. Мабуть, все ж зважають на те, що я жінка, — усміхається пані Тетяна.

Позитивно відгукується Тетяна Тричук і про свій перший візит на Камінь-Каширщину. Вже понад рік вона

Фото Олександра ПРИЙМАКА.

«Пасажири для мене за ці роки вже стали рідними».

час від часу заміщає водія рейсового автобуса, що курсує сюди із селища Ратне. Більшість тутешніх жителів

така заміна дивує мало. Хоча для водіїв-чоловіків появі усміхненої та товариської кермувальниці на їхньому

«фронті» стала справжньою несподіванкою. Частина колег уже змирилася з цим фактом. Але вистачає й тих, хто

досі вважає жінку конкурентом.

ДОНЬКА ТЕЖ НАВЧАЄТЬСЯ ВОДИТИ АВТОБУС

Можливо, зовсім скоро причин «кусати лікті» від задрості у мужньої половини буде більше. Адже сімейну справу наполегливо освоює й молоде покоління Тричуків — донька-красуня Люба.

— Та в нас цілий сімейний

Для водіїв-чоловіків появі усміхненої та товариської кермувальниці на їхньому «фронті» стала справжньою несподіванкою.

■ **Ті, що тримають небо**

Аматорський театр «Відродження» здобув право називатися іменем засновника Богдана Берези

Володимир-Волинський районний будинок культури звітував перед глядачем

Лариса ЗАНЮК

Нечасто доводиться бачити по-вензал любителів театру, тим більше в райцентрі. А серед них — чи не половина військових місцевої частини. Всі чекають появи на сцені артистів театру «Відродження» під керівництвом Олени Шарко, вихованки Богдана Берези. Колись, у далекому 1971-му, у РБК прибув молодий і діяльний Богдан Степанович. Олена Касьянівна тоді була, каже, «пацанкою» після Рівненського гуманітарного інституту. За 15 років його роботи народний театр із Володимира славився вже далеко за межами Волині. Коли у 1986-му Богдан Степанович припинив творчу працю в районній і очолив Волинський обласний музично-драматичний театр ім. Тараса Шевченка, то залишив по собі найкращі спогади у володимир-волинців, а його вихованці — Підберезники, як іх жартівливо називали, — і зараз хочуть бути під покровительством славного імені. Як колись на гастролі, так тепер їздять туди, де їх чекають найбільше, — у прифронтову зону. Ведуть волонтерську роботу, товаришується із районним будинком культури у Волновасі і отримували уже неодноразово подяку від командування військових частин, куди навідувалися з концертами. Настав час прозвітуватися за рік роботи. Аматори зіграли ліричну драму за мотивами казки

Фото Лариси ЗАНЮК.

Самодіяльних акторів підтримала гостя театрального вечора — співачка-волонтерка Христина Панаюк.

Молодь із місцевих аграрного й педагогічного коледжів бігає на репетиції, а не в нічні клуби, іде до солдатів із патріотичними піснями й виставами, а не гарює на дискотеці. І це все — лише на ентузіазмі, а дай їм ще трохи фінансових можливостей — гори звернуть!

Бориса Грінченка «На русалчин Великден», зануривши глядача у легенду про дівчат-русалок, яких довелося зустріти юнакові. Змусили реготати Голохвастов та Проня Прокопівна, Пан Возний — «крутій предприниматель» та Наталка Полтавка, которая не хоче виходити за того заміж, хто не знає

мови, у сучасній інтерпретації режисерки й акторки Олени Шарко та аматора Андрія Славінського. Вразила глядача проникливим декламуванням поезії «Жінко, чого ви плачете?» молоді надія театру Анжела Потапова.

Запросили актори й дружину Богдана Берези Аллу Вікторівну та доньку

Ганнусю з Луцька. Пані Алла розчулилася, що у її рідному містечку так бережуть пам'ять про чоловіка, який завжди горів своєю роботою. Тепло згадали колеги актори обласного драмтеатру Ярослав Абрам'юк, Ігор Лесько, Галина Микита, Наталя Авдієнко, Наталя Тарасова. Ярослав Абрам'юк розповів, як з усього Союзу тоді лише Володимир-Волинський театр поїхав у Чехію на міжнародний фестиваль, і хто зна, чи не був справжній професійний театр, якби Богдан Степанович тут залишився. 4 грудня 2010 року не стало заслуженого діяча мистецтв України... Хотеться, щоб театр «Відродження» імені Богдана Берези завжди нагадував про нього містянам.

Підтримати волинських друїзів, прибула з Рівного натхненниця буйців, авторка й виконавиця патріотичних пісень Христина Панаюк (шукайте публікацію про неї у «Волині-новій» за 8 березня). Подарувала їх захисницам країни та учасникам театру, двоє з яких воюють на Сході — син режисерки Андрій Шарко та Вадим Франасюк.

Багато зроблено і є куди рости аматорському театрі, зазначили представники від управління культури. Колектив продовжує традиції наставника, в акторів горячі очі, хочеться, щоб вони горіли й у кожного в залі. Є надія, що цей театр досягне висот, лише би не втинали йому крил у польоті. Займаються ж аматори менше року, а так палають! Молодь із місцевих аграрного й педагогічного коледжів бігає на репетиції, а не в нічні клуби, іде до солдатів із патріотичними піснями й виставами, а не гарює на дискотеці. І це все — лише на ентузіазмі, а дай їм ще трохи фінансових можливостей — гори звернуть! Дерзайте, аматори, і до нових зустрічей із глядачами! Як підтвердження сподіванням — пісня Христини Панаюк:

*Нас не здолає холодна байдужість,
нас зігривають гарячі серця,
ми відбудуємо сильну крайні
з тими, кому зараз не все одно.*

■ Сильні духом

Фото із сайту www.instagram.com/PyeongChang2018.

Сьома паралімпійська медаль стала для Оксани Шишкової золотою! На чемпіонському п'едесталі вона разом із супроводжуючим Віталієм Казаковим.

З такими Героями Україна точно не вмре!

Уже п'ять разів на Паралімпіаді в Пхьончхані лунав наш Гімн. Браво! І ми знаємо, що за кожною медаллю зі скарбнички нашої збірної стоїть драматична життєва історія, гідна захопливих романів та кінострічок...

Сергій ХОМІНСЬКИЙ

Українські паралімпійці продовжують дивувати спортивний світ та беззастережно тішити нас у Південній Кореї!

Так у вівторок, 13 березня, атлети під «синьо-жовтим» прапором вибороли відразу шість нагород: дві «золоті», дві «срібні» і дві «бронзові».

два «срібла». І ось — сьома паралімпійська нагорода, і перше «золото» 26-річної спортсменки! Оксана виграла жіночу «індивідуалку» на 10 км серед спортсменів із вадами зору (супроводжував її Віталій Казаков)!

Також у вівторок «срібними» призерами у складі збірної України стали Ігор Реплюх і Олександр Казік, а «бронзовими» — Людмила Ляшенко та Юрій Уткін (усі вони — біатлоністи).

Цікаво, що Ігор Реплюх уже зібрав «повний комплект» медалей Пхьончхана — має «золото», «срібло» та «бронзу». Натомість Людмила Ляшенко встигла вибороти три «бронзові»!

Зазначимо, що на Паралімпіаді-2018 «синьо-жовті» вже зрівнялися за кількістю здобутих «золотих» нагород з показником Сочі-2014 та Ванкувера-2010. Там ми також завоювали по п'ять медалей найвищого рангунку — але ж змагання у Пхьончхані лише перетнули «екватор»! Більше — аж сім «золотих» — у нас було лише в Турині-2006!

Лідери медального заліку Паралімпіади-2018 на 12.00 середи:

№	Країна	З	С	Б	Всього
1.	США	8	7	6	21
2.	НПС*	6	7	4	17
3.	Словаччина	6	2	1	9
4.	Франція	5	5	3	13
5.	Україна	5	4	7	16
6.	Канада	5	1	10	16

Всього серед нагороджених представники 24 країн. НПС* — нейтральні паралімпійські спортсмени з Росії. ■

■ Футбол

ДАЛЕКО НЕ ТЕЛЯТА — АЛЕ «ВОВКА» ТАКИ НЕ З'ЇЛИ

«Шахтар» мінімально поступається «Ромі» й вилітає з Ліги чемпіонів

Сергій ХОМІНСЬКИЙ

Ліга чемпіонів. 1/8 фіналу. Матч-відповідь. «Рома» (Рим, Італія) — «Шахтар» (Донецьк, Україна) — 1:0 (Едін Джеко, 52 хв.) Перша гра — 1:2.

13 березня. Рим. «Стадіо Олімпіко». 47693 глядачі. Головний суддя Альберто Ундіано Мальєнко (Іспанія).

У своїй історії «Шахтар» лише раз долав стадіо 1/8 Ліги чемпіонів і виходив у чвертьфінал. Сталося це в сезоні 2010–2011 років. А клуб, який тоді вдалося пройти «гірникам»... була якраз італійська «Рома»!

І цей приемний спогад, і результат першого матчу (а особливо продемонстрована у другому таймі гра!) надихали нас таки на оптимістичний лад. До того ж підопічні Фонсеки явно «на ходу» — скажімо, суперників в УПЛ нині просто «не помічають», незмінно перемагаючи з величним (і «сухим»!) рахунком.

Нагадаємо, що у Харкові 21 лютого «Шахтар» здобув вольовою перемогу над «Ромою». Пропустивши під завісу першого тайму, «гірники» після перерви відповіли двома влучними пострілами — 2:1.

Підсумкового успіху це, звісно, ще аж ніяк не гарантувало, проте забивати у Римі конче мусили саме «вовки».

З перших хвилин матч-відповіді «Рома» запропонувала «Шахтарю» надвисокі швидкості. У стартові хвилини «гірникам» іноді велося геть сутужно. Хоча згодом вони опанували ситуацію — і вже не дозволяли «вовкам» мати аж настільки грізний вигляд. За рахунку 0:0, який влаштовував таки український клуб, команди й пішли відпочивати.

Активніше італійці розпочали й другу половину зустрічі. І невдовзі це таки дало свій результат. «Гірники» прикро помилилися при створенні штучного офсайду (а конкретно — трішки «замоньковався» на правому фланзі Богдан Бутко!) і боснієць-гренадер Едін Джеко таки вискочив на ворота Андрія П'ятова. Голкіпер вийшов назустріч і був близький до того, щоб заблокувати удар, але нападник все ж зумів проштовхнути м'яч поміж ніг нашого воротаря і закотити його у рамку...

0:1 — і тепер уже забивати треба було підопічним Паулу Фонсеки. Вони знову-таки більше володіли м'ячем, притискали «Рому» більше

«Гей, пацан, ти що — не в курсі: з нами, «донецькими», так не можна!»

до її воріт, щоправда, феєрія голівих моментів усе ж не створювали.

А ось на 79-й хвилині Іван Ордець «завалив» того ж таки Едіна Джеко, який знову рвався «на побачення» з П'ятовим (сподобалося, певно, босній-

четири проти... жодного.

Вочевидь, чогось-таки «Шахтарю» (нині справді дуже симпатичному!) для великих «лігочемпіонівських» звитяг ще не вистачає.

ЗА ВОРОТАМИ

Паулу ФОНСЕКА, головний тренер «Шахтаря»:
«Перед усім хочу привітати

суперника й побажати йому великих успіхів на наступній стадії. «Рома» реалізувала один момент, коли ми дозволили ним скористатися. Джеко оформив єдиний гол і став ключовим футболістом. Узагалі ж я побачив, що «Шахтар» домінував на полі. Ми завершили матч удесятьох, якщо не помилляюсь, володіли м'ячем понад 60 відсотків часу і до фінального свистка далі притискали господарів до їхнього штрафного...

Проте результат протистояння визнавався не лише сьогодні: усе могло вирішитися ще в Україні, коли б ми реалізували геть усі моменти, які створили.

Гадаю, всі добре розуміють, що рівень українського футболу не такий високий, як в Італії. Ні для кого не секрет, що в цьому плані ми також є дуже далекими від Іспанії або Англії. Відрізняються й інвестиції клубів: ми не купуємо дорогих гравців, а намагаємось їх формувати в своїй команді. Напевно, тому «Шахтар» не завжди може пройти далі 1/8 фіналу Ліги чемпіонів». ■

Bітаємо!

99 років від дня народження сьогодні відмічає заслужений шахтар України, порядна людина, добрій, мудрий, найкращий дідусь, тато, прадідусь, дядя, житель села Литовеж Іваничівського району

**Іван Сидорович
ШАЛАПАЙ.**

Наш іменинник є учасником обох воєн. Перемогу зустрів у Берліні. Трудовий стаж — 57 років.

De взяти слова, щоб вдячність передати
За все добро, за ласку, за любов.
За світ, який нам подарували,
За тепло, яке даруєте знов.

Спасибі, рідненький, за щирість сердечну,
За руки робочі, недоспани нічі.
Бажаємо щастя, добра і тепла,
Здоров'я міцного, радісних днів,
Підтримку від Бога.
Низький вам уклін.

З любов'ю та повагою
дочка Галина, внуки Іван,
Валентина, Аліна, Оксана,
Григорій, Володимир, Віталій,
Олена, правнучки Діма, Ян, Юліана,
Вадим, Дарина, Тадей, племінник
Микола з дружиною Валентиною.

Святкує сьогодні золотий ювілей дорога дочка, сестра, тітка, жителька Луцька

**Тетяна Олексіївна
БУЛАТОВА.**

Є ювілій досить різний, та є одна з найкращих дат, вітає щиро вся родина у день, коли тобі — 50.

Хай пахучим цвітом стелиться дорога,
Хай відходять вдалеч горе і біда.
Хай же будуть щастя і міцне здоров'я,
Радість і повага на многій літі.

За пройденим не треба сумувати,
Попереду щаслива жде пора.
Хай буде щедрим ювілейне свято,
Здоров'я шлем, любові і добра.
Нехай душа твоя ніколи не старіє,
На білій скатертині будуть хліб і сіль,
Своїм теплом хай завжди сонце гріє
І слова подяки линуть звідусіль.

З любов'ю та повагою
тато, мама, сестра Валентина,
брать Віталій із сім'ями.

70 років від дня народження 17 березня святкуватиме шанована людина, лікар від Бога, хірург Нововолинської міської лікарні

**Данило Трохимович
КОРЕЦЬ.**

Зичимо здоров'я міцного, довгих років життя, добробуту, достатку, миру, злагоди в сім'ї і родині. Хай Мати Божа охороняє, Господь щастя посилає.

Вам 70. Та хіба
це літа,
Коли очі горять
і душа молода?

У цей день щасливий
хай збудуться мрії,
Хай будуть веселість
і краї надії.
Бажаємо усього, що можна
бажати,
Щоб горя ніколи
вам не зазнати,
Щоб доля лиш щастя
вам дарувала,
Зозуля весною сто літ
накувала.
З повагою і любов'ю
брат Василь, сестри
Олена, Марія з сім'ями,
племінниці з сім'ями.

РЕАЛІЗУЄМО:
КОМБІКОРМ (для тварин і птиці),
птицю (бройлер, качка, м'ясояєчна, гуска, індик).
Доставляємо по області.
Тел.: 066-408-77-76, 067-362-95-32,
067-332-62-50, 067-332-68-00.

ТРАКТОР З МАКСІ-ПЕРЕВАГАМИ!

ДТЗ 5244НРХ

- ПОТУЖНИЙ ДВИГУН!**
Об'єм двигуна збільшено на 30%. Тепер 1900 см³ за 24 к.с.!
- ІДЕАЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ ШВИДКОСТІ!**
Досконалі реверсна коробка передач 9+9!
- БЕЗДОГАННИЙ КОМФОРТ!**
Сучасні опції, простір та зручність!
- ЕКСКЛЮЗИВНА НАДІЙНІСТЬ —**
2 роки гарантії!

(0562) 3-44-555

(099) 23-44-555

(067) 16-11-000

www.dtz.ua

**ТЕРМІНОВО ПОТРІБЕН
ОПЕРАТОР (ТРАКТОРИСТ)
САМОХІДНОГО
ОБПРИСКУВАЧА.**
Тел. 067 334 53 27.

ВІКНА ДВЕРІ

жалюзі, підвіконня
москітки, ворота,
штори, ролети

www.etalonlutsk.com.ua

вул. Луцька, 43, офіс 213
(0332) 78-29-28, (099) 277-83-76

вул. Рівненська, 49, офіс 213
(0332) 77-64-44, (099) 043-04-47

**Видалення аварійних
дерев.**

Тел. 067 332 38 92.

САДЖАНЦІ
великоплідної малини

10 шт.=200 грн, 20 шт.=350 грн,
50 шт.=600 грн, 100 шт.=1000 грн

замовте
безкоштовний
каталог плодових та
ягідних рослин

www.titovchp.uaprom.net

099-374-58-10

063-461-88-32

067-481-19-43

Вітаємо нашу маму, бабусю, прабабусю, жительку Каменя-Каширського

**Еvdокію Григорівну
ШЛІХТУ**

з 90-річним ювілем, яке вона святкуватиме 16 березня.

Бажаємо здоров'я, душевного тепла, всіх Божих ласк.

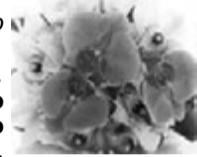
Takec суцвіття літ не кожен назирає,
Такий великий скарб не кожен осягне,
А молодість човном все далі відпливає
І серця ніжних струн лиши іноді торкне.
Вклоняємось, мамо, вам низько до ніг
І Бога благаєм, щоб вас беріг.
Від нас вам подяка і шана висока
За ласку і турботу про кожного з нас.
Хай в серці вашім весна процвітає,
Хай Матір Пречиста у силах тримає,
А Господь дарує надію

й тепло

На многій літі, на щастя

й добро.

**З повагою, шаною
та любов'ю**
діти, внуки, правнукі.

11 березня відсвяткували день народження дорога дружина, рідна матуся, любляча бабуся, жителька села Копилля Маневицького району

**Олена Анатоліївна
МОСЮК.**

Спасибі за ласку, за ніжну турботу,
За чуйність, гостинність, невтомну

роботу.

Господь хай дарує здоров'я і сили,
Спасибі, рідненька, що ви нас ростили.
Хай серце у грудях ще довго палає,
А руки, мов крила, нас пригортять.
Щоб здоров'я було, щоб жили —

не тужили,

Ви найбільшого щастя в житті заслужили.
Багата душою, метка,
роботяща,
Живіть вічно, мама,
бо ви в нас — найкраща.

**З любов'ю
чоловік Василь,
діти Роман, Аліна, Ірина,
зяті Роман, Сергій,
невідька Тетяна, внуки.**

День народження відсвяткували 13 березня жителька села Чорніж Маневицького району

**Галина Іванівна
КОРОВІЧЕНКО.**

Летять літа, мов бистрі води,
І не вернути їх назад.
А нам не віриться сьогодні,
Що вам — 55.

Хай нових днів ще буде безліч,
Без ліку щастя і пісень.
Прийміть вітання найщиріші
В цей світлий ювілейний день.

Здоров'я, щастя зичим не на рік,
На все життя бажаєм
його щиро.
Щоб радісним і довгим
був ваш вік
З добром, любов'ю,
спокоєм і миром.

**З повагою
брат Микола,
Світлана, Богдан,
Андрій.**

Нехай Господь пошле тобі
благословення,

Нехай здоров'я й сили дарують
всі святі.

Твій ювілей, то мудрості пора.
Хай буде вдосталь і в житті,
і в домі.

Здоров'я, щастя, злагоди, добра,
Доброту та щирої любові.

**З повагою
та любов'ю
мама Гаяля,
дружина Зоя,
доньки, зяті,
внуки Софійка,
Данилко.**

Мультилендія

Сторінка для наймолодших

№ 4 (28)

«Герої в масках»

Друзі, ви знаєте, хто вночі готовий постати проти лиходіїв, щоб ті не зіпсували ваш день? Звісно, Кетбой, Совка та Гекко! Їхній девіз: «Герої, треба поспішати! День серед ночі рятувати!» Тож і в гостях у нас можуть затриматися недовго, бо їх чекає купа невідкладних справ

Візитівка

«ГЕРОЇ В МАСКАХ» — англо-французький мультсеріал, що вийшов у 2015 році, про захопливі пригоди 6-літніх Грега, Коннера і Амайї. Удень вони — сусіди, однокласники і друзі. Але коли на місто опускаються сутінки — діти одягають чарівні піжами та браслети і стають героями в масках: Кетбоем, Совкою і Гекко. Разом вони борються проти злого Ромео, Луни та Нічного Ніндзя. Друзі мають унікальні здібності: Грет може бігати по стінах і стелі, як ящірка; Коннєр стає спритним і швидким, як кіт; Амайя відмінно бачить у темряві і безшумно літає, як сова. Транслюється мультсеріал на каналі «ПлюсПлюс» о 7.45 і 15.45.

Із первого зошита

ВЕСНА ПРИЙШЛА!
Чому всі дітки люблять зиму?
Вже їй весна йде на заміну!
Нас ждуть пригоди загадкові,
Також канікули чудові.
Люблю я весну через те, що
Мій день народження весною,
В цей березневий світливий день
Вже не змовкає музика пісень!

Любов ЦАП,
11 років, с. Щедрогір
Ратнівського району.

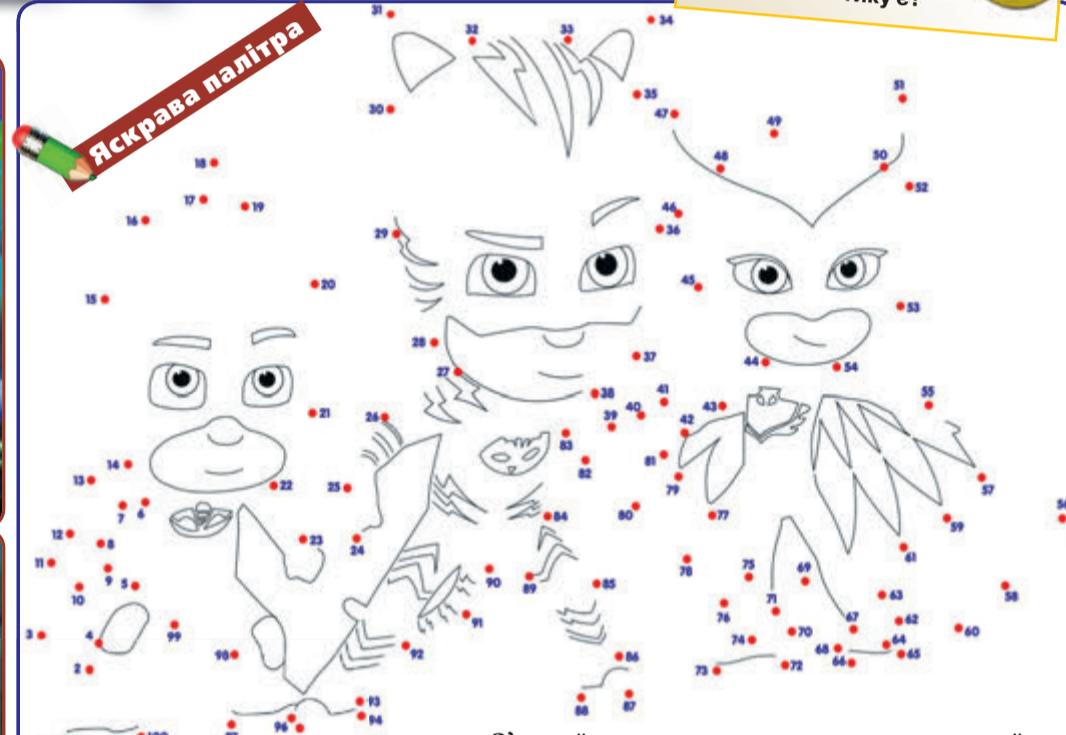
МАЛЮК СКАЖЕ, ЯК ЗАВ'ЯЖЕ
5-річний Ярослав із Луцька дізнався, що в нього буде братик чи сестричка. Він роздумує, чим може зараз займатися дитинка, і запитує маму:
— Ну а хоч іграшки якісь для ляльки у твоєму животику є?

Знайдіть 10 відмінностей

Яскрава палітра

З'єднайте точки по порядку та розмалюйте.

Нам пишуть

Любі дітки! На закінчення нашого конкурсу «Зимові візерунки» подаємо чудові роботи, які означають початок весни. Дякуємо вам за активну участь у житті «Мультилендії» і чекаємо нових листів!

Чарівна палиця пір року

Жила в казковій країні Лапландії чарівниця Зима. Вона була вбрана у близькучу блакитну шубку, взута у кришталеві туфельки, оздоблені дивовижними діамантами. На голові Зими сяяла синя корона з барвистими сніжинками.

У чарівниці було троє синів: Грудень, Січень і Лютий. Із закінченням Осені Зима змахувала рукою і кликала хазяйнувати Грудня. Пройдеться він по світу, змахне рукою — поспілеться сніг, доторкнеться до деревця — і воно стане білим-білим. Погосподарює Грудень та й іде до матері. А Зима знову змахне рукою — і прийде до неї Січень — другий син. Він візьме світ у свої володіння і принесе людям радісну звістку — Новий рік. Потім навідається до річки, доторкнеться — і всі водойми вкриються кригою. Тоді піде до вікон і стане малювати

різні візерунки. Постукає по землі — і вона замерзає. Далі Зима передасть володіння Лютому — третьому синові. Візьме він чарівну палицю і як вдарить нею — одразу налетять вітри, завірюхи, стане холодно-холодно. Віддасть Лютий палицю Зимі, і та передасть володіння сестриці Весні.

Напрацювавши, Зима та її сини ляжуть спати. Вони відпочивають аж до наступної холоднечі.

Ангеліна ЮРЧИК,
11 років,
с. Текліне Камінь-Каширського району.
Малюнок
Світлани СУПРУН,
10 років,
смт Мар'янівка
Горохівського району.

Допоможіть дітям відшукати свої браслети, щоб стати супергероями.

Пильним оком

Адреса: 43025,
м. Луцьк, просп. Волі, 13,
газета «Волинь-нова»
з позначкою «Мультилендія», електронна скринька
viber0996634540

Дітки, ви маєте чотирилапих друзів? Чекаємо ваших світлин із ними на весняний фотоконкурс «Дай лапу!»! І не забувайте надсиляти кумедні вислови у рубрику «Малюк скаже, як зав'яже».

Сторінку підготувала Олеся БАНАДА.

